Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Dispvtatio III. - De conuersione panis et vini in Christi corpus

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

DISPVTATIO III

De conuersione panis et vini in Christi corpus et sanguinem.

Hæc etiam disputatio aliquomodo, vt per se constat, pertinet ad materiam huius sententiæ, ac proinde disputationi de eadem materia subijcitur, quoniam a notitia eorum, quæ de conuersione panis ac vini in Christi corpus et sanguinem dicenda sunt, præsupponunt cognitionem conditionum quæ ad conuersionem vnius rei in alteram sunt necessariæ, ideo primo loco dicendum est de ijsdem conditionibus.

CAPVT I.

Quænam conditiones requirantur ad conuersionem vnius rei in aliam?

Præmittendum est conuersionem vnius in aliud esse transitum vnius in aliud siue desitionem vnius rei in aliam aut desitionem vnius ex positione vel successione alterius, quod a conuersio vnius in aliud nihil aliud sit præter id quod diximus, constat primo ex ipsa conuersionis voce vel eius etymologia et conceptu, vnum e. conuerti in alterum est vnum transire vel desinere in alterum. 2do idem colligitur ex ijs quæ docent Patres et Scholastici de conuersione. denique colligitur ex eo quod prædicta conuersionis definitio conuenit omnibus et solis speciebus conuersionis, vt patet inductione, nam conuersio alia est accidentalis qua res de vno esse accidentali transit in aliud, vt cum lapis de esse frigido transit ad esse calidum. alia est conuersio substantialis quæ est transitus vnius substantiæ in aliam et subdiuiditur in tres species inferiores quarum alia sit diei conuersio substantialis formalis eo quod per ipsam vna substantia transeat in aliam per solius formæ mutationem, vt cum lignum conuertitur in ignem. alia diei sit substantialis materialis, quia per ipsam vna substantia per mutationem vnius materiæ manente eadem formæ virtute diuina transire potest in aliam. denique alia est quæ sit diei conuersio substantialis totalis eo quod per ipsam vna substantia secundum se totam, hoc est, etiam secundum materiam et formam conuertatur in aliam substantiam; præter has verò mutationes nulla alia datur quæ vere et simpliciter conuersio appelletur, quod a definitio conuersionis supra assignata conueniat omnibus conuersionibus superius enumeratis, satis per se patet, sicut

nec

nec ulla alia mutatio reperiri potest cui predicta definitio conueniat, his a. premissis.

Prouidendum est ad conuersionem inchoandam quatuor conditiones esse necessarias. Prima est vt per istam conuersionem res quæ dicitur conuerti desinat esse in se. Patet ex definitione conuersionis assignata, conuertere enim dicitur esse transitus in aliud, transire a in aliud, et desinere in aliud idem est.

Obiicies: potest aliquid conuerti in aliud absque eo quod ullo modo desinat, vt cum hoc conuertitur in ignem, tunc s. neq; forma nec materia huius desinit et ad conuersionem non requiritur desitio. Respondeo negando ueg: nam quamuis in combustione huius nec eius forma neq; materia desinat esse, vere tamen desinit esse res siue totum nempe ordo quia desinit esse per destructionem vnionis intercedentis inter formam et corpus, neq; enim est id quod neq; forma huius neq; eius materia desinat, id neq; forma huius neq; eius materia dicitur conuerti in ignem vel eius formam quando hoc comburitur, ad conuersionem autem sufficit quod desinat esse id quod dicitur conuerti, sic vt in combustione ligni non modo lignum sed eius forma desinat, similiter per combustionem non modo lignum conuertitur in ignem, sed etiam forma ligni in formam ignis aliquomodo conuertitur, verum etiamsi forma ligni non desineret esse quando lignum comburitur eo quod a Deo miraculose conseruaretur separata ab eius materia vel in aliam materiam distinctam a materia ligni, adhuc lignum verissime diceretur conuerti in ignem per combustionem.

Secunda conditio est, vt aliquid succedat rei quæ conuertitur; constat ex ipsa definitione conuersionis quæ dicitur esse transitus siue desitio vnius in aliud. Præterea constat si rei quæ desinit nihil succederet tunc non esset conuersio sed annihilatio aut mera corruptio, vt accidit cum aer de luminoso fit tenebrosus.

Ex dictis hactenus colligitur conuersionem duas importare mutationes, quarum altera est negatiua cuius terminus a quo est positiuus nempe esse rei quæ dicitur conuerti, terminus a. ad quem est negatiuus, id est non esse eiusdem rei, et ideo hæc mutatio et transitus de aliquo esse ad non esse oppositum, altera mutatio importata a conuersione est positiua, atque hæc mutatio est alicuius siue formæ illius rei in quam altera dicitur conuerti, huius a. mutationis terminus a quo est aliquid non esse, terminus vero ad quem est esse oppositum, et ideo eadem mutatio et transitus de non esse ad esse.

Tertia conditio necessario requisita ad conuersionem est, vt sit connexio siue dependentia inter desitionem rei quæ dicitur conuerti, et positionem siue successionem rei quæ succedit et in quam altera dicitur conuerti, nempe ita vt desitio vnius fiat ex positione alterius.

Ita

tob ex definitione conuersionis: qa si desitio rei quæ conuertitur fieret ex positionis rei in quam illa conuertitur, res quæ desinit dicerentur conuerti, vel desinere aut transire in illam rem potq̃ in aliam quamlibet disparatam ex cuiq̃ positione desinit, atq ita si Deus v:g: in instanti annihilaret lapidem et in eodem instanti crearet Angelum, tunc vero diceretur lapidem conuerti, desinere, et transire in Angelum, qd et oto falsum, qa alia de causa nisi qa desitio lapidis fieret ex positione Angeli.

Ex dictis sequitur rem quæ conuertitur et rem in quam illa conuertitur habere aliqd munus coue respectu cuius eadem res inter regunt, ita vt in munq qd exercebat res conuersa succedat res in quam illa conuertitur, eq in eodem munere sit opposita. hoc vero constat ex eo qd alioqui inter illas res non esset talis connexio vt vna transiret vel conuerteretur in alteram, eo s. ipso qd vna res transit vel conuertit in alteram, hæc fit ex illa, sicut sanguis fit ex cibo aut ignis ex ligno, ita vt vere dici posit illud qd erat lignum nunc est ignis, quoth modo loquendi non significatur lignum precedens et ignem subsequentem et idem secundum eam substantiam et secundum formam, sed tm significatur ignem secundum suam formam exercere idem munq, qd lignum secundum suam formam exercebat circa materiam iniam quæ preuenit cum vtraq forma ijs et conditionibus qd munq et eandem materiam informare et complere, atq ex hujusmodi qd quando in definitione conuersionis dicitur conuersionem et transitum vel desitionem vnius in aliud, significatur implicite rem quæ positiue sive eius positionem habere respectum ad aliquod vnum conuertibile rei, incompossibilitas et inter res quæ non nisi successiue possunt in eodem contineri vel idem continere et ad eadem continentia sive actiua sive passiua se expellunt.

Quæres: vtrum incompossibilitas vel oppositio quam habent inter se res quæ conuertitur et res in quam conuertitur debeat de physica sive ex natura rei, an vero sufficiat qd illa duæ res habent moraliter tm aut ex decreto Dei incompossibilitatem in ordine ad vnum tertium?
Ego ad conuersionem physicam necessario requiri vt res quæ conuertitur et res in quam conuertitur habent incompossibilitatem vel oppositionem physicam ex natura rei in ordine ad aliqd tertium, vt exhibendis patebit.

Rursus ex dictis colligi qd conuersionem proprie loquendo dicere in recto mutationem negatiuam sive rei desitionem, in obliquo vero rei positionem ex vi cuius fit desitio, atq hæc et ratio cur conuersio simpliciter loquendo sit actus rei quæ desinit non eiq quæ ponitur vel succedit, et ideo conuersio tanquam forma denominans tribuitur soli rei desinenti, ea s. sola dicitur conuerti et conuersa, non a res quæ illi succedit,

et tm qd

& sic fit dici conuertens, vel conuertere alteram in seipsam nempe virtutes ipsig agentis; ex quo pti ad conuersio fit accipi passiue & actiue, it passiue sumatur, vt simpliciter & communiter sumitur, dicit in recto destitionem rei & in obliquo successionem alterig, vt supra diximus, atq hoc modo sumpta conuersio & actio & fōa rei quæ conuertitur, vt pti. it vero sumatur actiue videtur in recto dicere rei successionem vel positionem & in obliquo alterig rei destitionem, quæ fit ex vi eiusdem positionis, atq hoc modo conuersio & actus rei in quam altera conuertitur sicut illam denominat conuertentem.

Quarta conditio necessario requisita ad conuersionem & vt terminus a quo & terminus ad quem ipsig conuersionis sit positiuus, per terminum a. ad quem conuersionis n illiquid terminum ad quem immediatum illig prout & præcise destitio, siquidem huiusmodi terminus necessario debet ce negatiuus, vt constat, sed illiquid terminum ad quem ipsig positionis vi & cuius fit destitio quoq rei destitio inuoluit prout qua ut racem conuersionis, huiusmodi &. terminus dicitur terminus etiam ipsig destitionis quam in recto dicit conuersio simpliciter dicta, n qd sit immediatq illig terminus, sed mediatq vltimatus, rō. a. cur terminus a quo conuersionis ~~n cet positiuus~~ & terminus ad quem debeat debeat ce positiuus, &, qa si terminus a quo conuersionis n cet positiuus, tunc conuersio n distingueretur a creatione vel simplici transitu de n ce ad ce, vt & illuminando quæ reuera n & conuersio, si vero terminus conuersionis vltimatq n. cit positiuus sed negatiuus, tunc conuersio n distingueretur ab annihilatione vel simplici corruptione, vt & v. g. destitio luminis in aere, quam certum & n & conuersionem propriē & simpliciter dictam., atq hæc de conuersione in com dicta sint.

Quares: quasnam conditiones exigat conuersio substialis? Supponendum & pro solutione ad hoc quæsitum conuersionem substialem & transitum vel destitionem vnius substiæ in alia substiam, ac proinde huiusmodi conuersio appellatur etiam transubstantiatio, eaq solum vt & talis nunc vt & conuersio substialis, vulgari illa definitione, vt in Philosophia ostendimus, definitur: & mutatio totius in totum nullo sensibili remanente vt ibi eodem. his suppositis.

Et conuersionem substialem sicut & species conuersionis ita etiam requirere conditiones conuersionis in com supra assignatas, sed contractas per aliquam differentiam substialem. prima & vt substia quæ dicitur conuerti desinat ce in se. 2da vt altera substia in qua conuertitur succedat. 3tia vt destitio prioris substiæ hat connexionem cum positione vel successione posterioris, hoc &, destitio illig substiæ fiat ex positione

huius,

huiusmodi eo quod eadem subsistia habent incompatibilitatem in ordine ad aliquid conu., quia cum utraque subsistia successiue reperiatur connexum. 4ta est ut terminus a quo et terminus ad quem vbiumque conuersionis substantialis vere et subsistia, quae conditio necessario sequitur ex 3ma et 2da vel ab ijs non distinguitur, vt patet, atque has conditiones necessario requiri ad conuersionem substantialem ipsam, ferme rationibus probari potest, quibus potest. et supra ad conuersionem in communi exigi et supradictas conditiones.

Quaeres rursus: an ad conuersionem substantialem necessario requiratur vt eius terminus ad quem siue subsistia in quam fit conuersio producatur de nouo, sicut subsistia quae conuertitur desinit per huiusmodi conuersionem. ? Rs quamuis per conuersionem substantialem naturaliter loquendo producatur subsistia in quam altera conuertitur non tamen ad conuersionem substantialem necessario requiritur vt subsistia in quam fit conuersio de nouo producatur, ratio est, quia conuersio substantialis ex parte termini ad quem tantum exigit vt subsistia, quae est terminus ad quem, succedat alteri subsistiae desinenti ex positione illius, vt constat ex definitione conuersionis substantialis, si est. vna subsistia succedat alteri desinenti, ita vt huius desitio fiat dependenter ab illius positione vel successione. eo ipso subsistia desinens vero dicitur transire siue desinere in alteram subsistiam, quia est vnam subsistiam conuerti in alteram. ratio vlterior dicitur esse, quia conuersio vt conuersio nempe simpliciter dicta siue passiua est actus siue forma simpliciter soluens terminum a quo, cum eam solum denominet conuersum, ac proinde si subsistia quae est terminus a quo vere desinat ex positione vel successione alterius subsistiae licet ea non producatur de nouo, nihilominus subsistia quae est terminus a quo dicitur substantialiter conuerti, et per ~~ita~~ consequens huiusmodi conuersio est proprie et simpliciter conuersio substantialis, licet conuersio activa soluat id quod dicit in recto sit actus et forma accidentalis substantiae in quam fit conuersio.

Obiicies: ois conuersio substantialis naturalis exigit productionem subsistiae in quam fit conuersio ~~ut~~ vt inductione patet. Et etiam quaelibet alia conuersio substantialis exigit huiusmodi productionem, cum sit par ratio. Rs negando seq: ratio disparitatis est, quia conuersio substantialis naturalis non potest fieri nisi in vno et eodem esse communi vtriusque formae nempe ipsius subsistiae conuertentis siue in materia prima ipsiusdem substantiae communi, ita vt contrario vnius formae substantialis expellat eam et destruat alteram formam, hocla non potest fieri aliquo eo quod ex materia prima et forma substantiali de nouo in illo esse fiat siue producatur subsistia succedens subsistiae conuertendae, et ideo conuersio substantialis naturalis necessario exigit productionem subsistiae quae est terminus ad quem eiusdem conuersionis. Verum conuersio substantialis in communi siue secundum se tantum exigit, vt substantia

quae

quæ ē terminus ad quem conuersionis succedat alteri substiæ in aliquo munere, ita vt per ~~eand~~ suam successionem eandem substiam destruat, siue ipsa de nouo producatur, siue tm̄ de nouo adducatur, vel succedat in munus prioris substiæ, id e. sufficit ad hoc vt conuersio sit desitio et transitus vnius substiæ in aliam, in quo consistit rāo ē definitio substialis.

Obycies: ad conuersionem substialem necessario requiritur vt substia quæ ē terminus a quo conuersionis siue quæ conuertitur destruatur. Et etiam ad eandem conuersionem requiritur vt substia quæ ē terminus ad quem conuersionis ē in quam altera substantiæ conuertitur de nouo producatur; ē e. par rāo, alioquin n̄ erit conuersio substantialis. R negando rseq: rāo disparitatis ē, qa conuersio substialis, vt pt̄ ex ipsius definitione, importat desitionem substiæ quæ conuertitur, substia e. n̄ pt̄ conuerti vel transire in aliam substiam, nisi in seipsa destruatur ac desinat, contra vero definitio conuersionis substialis tm̄ exigit, vt substantia in quam fit conuersio, succedat priori substiæ eamq destruat, siue huiusmodi ꝑ successio fiat per productionem substiæ in quam fit conuersio, siue ita fiat vt aliqua substia præexistens succedat in aliquo munere substiæ quæ conuertitur ē sit incompoibilis vel opposita conseruaōi eiusdem substantiæ.

CAPVT. II.

An per consecrationem fiat vera conuersio panis in Chri corpus, et vini in sanguinem?

Negant Lutherani, qa putant in Eucht̄ia remanere panis substiam vna cum Chri corpore; idem negant Calvinistæ, qa negant Chru secundum substiam sui corporis vel sanguinis ēe præsentem in Eucht̄ia.

Propositio Catholica ē per consecraōem panem vere conuerti in Chri corpus ē vinum in sanguinem. Pbt̄ 1mo ex definitione ē declaraōe Concily Lateran sub Innocent. 3 can. 2 qui refertur in in capit. firmiter de summa Trinitate. ex Concilio Florent. in decreto Eugeny 4 § tertium ē. ē ex Trid. sess. 13 cap. 4 ē can. 2 quorum Conciliorum verba hic n̄ referimus, qa capite sequenti necessario referenda st.

2do pbt̄ ex Patribus, Chrysost. e. homil. 83 in Matth. ait Chrum ēe illum qui panem ē vinum in altari sanctificat ē transmutat. Nissenus in oraōe Cathech. cap. 27 asserit Dei verbo

panem

panem in Chri corpus transmutari, et paulo inferius virtute eiusdem verbi nras quae apparent transelementari. Et Cyrillus Alexand. in epla ad Carosinum ait illa quae in altari offeruntur a Chro immutari in veritatem propriae carnis. Damasc. lib. 4 orthodoxae fidei cap. 14 docet panem et vinum mirabili modo converti in Chri corpus et sanguinem. idem docent alij Patres quos habes apud Suarez disp. 50 sect. 1.

Denique pbr. ratio: qa substia panis per consecraoem desinit ee sub specebus panis et desinit ee in se, nempe ex positione corporis Chri sub accidentibus panis, idem dicitur de substia vini &c. Ergo panis per consecraoem vere convertitur in Chri corpus. Conseq. ptt. Ans pbr: imo quoad priorem partem, nempe qd substia panis per consecraoem desinat ee sub specebus panis, qa si panis substia per consecraoem n desineret ee sub specebus panis, sequeretur verba illa consecraois sive Chri: hoc est corpus meum n ee vera, sed hoc e falsum et haereticum. Ergo. Minor et conseq. ptt. seq: ma: pbr: ut vera sint illa verba, hoc est corpus meum, necesse e ut sub accidentibus panis sit Chri corpus, ut per se ptt, atqui si sub illis eet substia panis verba illa n eet vera. hoc a. pbr: qa pronomen illud demonstrativum hoc supponit pro substia contenta sub accidentibus panis et eadem ~~sub~~ accidentia sustentante, ita ut sit idem dicere hoc e contentum sub his accidentibus, atqui si panis substia eet sub illis accidentibus et eadem sustentaret, pro eadem substia supponeret pronomen hoc, et per consequens verba consecraois sive Chri hoc est corpus meum vera n eet si panis substia n eet idem cum Chri corpore, qd e oio falsum.

R. dere quis poet pronomen demonstrativum hoc supponere vage vel indefinite, et ideo n significare oe contentum sub accidentibus panis sed saltem aliquid ex contentis, ac proinde verba consecraois ee vera, etiamsi substia panis remaneat simul cum Chri corpore sub accidentibus panis consecratis. Sed contra e, qa pronomen hoc vere n supponit vage vel indefinite, sed determinate pro toto vel oi contento sub accidentibus panis, quibus mediantibus fit demonstrao per illud pronomen hoc; id a. pbr: qa si v: g: in aliquo marsupio sit aurum et argentum, et aliquis ostendat alteri illud marsupium et dicat: hoc e aurum; falsum dicet, qa pronomen hoc demonstrat oe. vel totum ~~contentum~~ contentum sub marsupio, et tantundem in eo casu e dicere, hoc est aurum, atq totum contentum in hoc marsupio e aurum, ut ptt ex cuius modo loquendi. Ergo similiter si sub accidentibus panis simul cum Chri corpore contineatur etiam substia panis falsa erit illa propositio: hoc est corpus meum; qa sensus e totum contentum sub his accidentibus e corpus meum, qd eet falsum si etiam post

conse=

consecracem remaneret substantia panis.

Ad 2 dicit 2do hoc modo: Deus potuit efficere per consecracem vt Chri corp continetur in ipsa panis substa, ita vt sensus Morum verborum hoc est corpus meum sit hic: contentum in hoc pane è corpus meum, in hoc a. casu vera è est propositio consecrandis è tri post consecracem remaneres substia panis cum ipso Chri corpore sub accidentibus consecratis, ac proinde ex veritate verborum Chri n pt colligi panis absentia. Sed contra è, qa si sensus è est contentum in hoc pane è corpus meum deberet superaddi aliqua alia particula, qa pronomen illud hoc n sufficienter id significaret, ptt: qa quotiescunq ostendatur aliqua res quæ neq ex vi horum neq naliter è contentiua alterius, è de illa per verbum est enuntiatur vel affirmatur hæc, nulla è rtio nec vllum principium unde collegatur, id ostendatur illa res vt formaliter continens aliam quæ de ipsa affirmatur, ac proinde ex cui modo loquendi propositio accipietur in eo sensu vt per ipsam significetur identitas inter rem demonstratam, è ipsum prædicatum vel rem affirmatam, id si per eandem propositionem significetur, id res demonstrata contineat rem affirmatam, sensus reputabitur ab omnibus aquiuocus è fraudis inductiuus, hoc a. ptt: qa si quis in pomo v: gr. occultet aurum, è deinde pomo ostendo dicat: hoc è aurum, qa pomum non ex cui vsu horum neq naliter è contentiuum, qui illud dixerit aut euidenter dicere existimabitur aut, qa n è ita stultus vt putare potest id pomum sit aurum, censebitur aquiuocare, ita vt unum intendat è de altero significet, è ideo propositio illa n censebitur è vera iuxta cuiusmodum loquendi, id etiam affirmandum est de illa Chri propositione si haberet sensum in responsione intentum, id a. admittere nefas è.

Ad 3tio pt sensum verborum Chri è hunc: id hic continetur, siue continens sit panis siue eius accidentia, è corp meum siue Chri, qui sensus verus è, etiamsi cum Chri corpore panis substantia remaneat sub accidentibus consecratis. Sed contra è, qa si contentum demonstretur per continens nisi determinate cognoscatur continens n pt illigi id nam sit contentum id demonstratur, qa demonstrando continens facimus vt contentum innotescat ipsum continens, quare si continens sit indeterminatum, vt est in presenti casu, n pt continens demonstrari, ita vt per ipsum demonstretur contentum. Id si forte dicas sensum propositionis è, contentum hic, id è, hoc loco è corpus meum. Contra è, qa per particulam hoc n demonstratur contentum in loco, sed eadem particula per accidentia panis demonstratur contentum sub illis, vt patet ex communi modo loquendi.

Quarto Ad 4ti

Quarto Rderi pt etiamsi sub accidentibus panis eius substia remaneat cum Chri corpore nihilominus verba consecrationis ee vera, eo qd per ipsa panis substia hypostatice fiat unita Verbo diuino, e sensus verborum consecrationis sit, contentum sub his accidentibus qd e panis e corpus meum, vt voluit Rupertus Abbas in cap. 6 Ioanis ad illa Chri verba: panis quem ego dabo caro mea e. Sed contra e, qa huiusmodi vnio hypostatica e oio inaudita in Ecclia neq sine temeritate pt asseri. 2do contra e, qa neq per huiusmodi vnionem saluatur veritas propositionis smtalis. pbt: qa per vnionem hypostaticam n fit vt pars naa vere poit per verbum est prædicari de toto aut totum de parte, vnde n pt dici, Chri corpus vel Aia e Deus, qa Deus e suppositum, corpus a. Chri vel Aia n e suppositum, itaq cum corpus in illa propositione hoc est corpus meum ponatur pro altera parte humanitatis Chri, vt infra constabit, panis a. sit suppositum, n poet contentum sub accidentibus qd e panis prædicari de Chri corpore aut Chri corpus de eodem contento, sicut nec Aia pt prædicari de corpore.

Deniq pt responderi, quamuis substantia panis remaneat sub his accidentibus cum Christi corpore, verba tamen consecrationis ee vera, eo qd panis per eadem verba hypostatice vniatur Christi corpori, vt voluit quidam Ioannes Parisiensis apud Waldensem tomo de Sacramentis cap. 65. Sed contra e, qa etiam huiusmodi vnio hypostatica e eodem modo noua e temerarie asseritur. deinde contra e, qa cum Christi corpus n subsistat nisi subsistentia Verbi, n pt hypostatice assumere panem vel eius naam, nisi ex eo qd Verbum hypostatice assumat illam, hoc a. posito panis subsisteret eadem subsistentia, qua subsistit Christi corpus, e per consequens subsisteret subsistentia Verbi, atq ita panis n assumeretur hypostatice a Chri corpore sed a Verbo, qd n concedit Parisiensis. deniq contra e, qa etiamsi panis posset hypostatice assumi a Christi corpore, adhuc prædicatio illa contentum sub his accidentibus qd e panis e corpus Christi n eet bona, ratio e, quia cum panis sit ens integrum e natura completum, hoc ipso quod subsistit e suppositum, corpus autem Christi prout est altera pars humanitatis n e suppositum, e ideo prædicta prædicatio fieri n pt, sicut neq dici pt Verbum e Aia aut Verbum e corpus Chri, quia licet corpus e Aia Christi subsistant subsistentia Verbi, n tn subsistunt vt suppositum, atq ex hactenus dictis ptt nonnullos male asseruisse seclusa Ecclesiæ auctoritate, n poe ex Scriptura probari absentiam panis in hoc Sacramento, cum

verè

vere id probetur ex germano sensu verborum consecraōis siue Christi.

Iam verò pbt 2da pars antecedentis argti supra facti ad probandam nrām conclioem, quæ pars erat: substantiam panis per consecraōem desinere ēe etiam in se. id.a. pbt: qa per consecraōem accidentia panis desinunt ēe dispositiones maā panis ad formam eiusdem &c per ~~fiam~~ consecraōem forma panis desinit, qa necesse ē formam substantialem desinere ad desitionem dispositionis necessariæ, desinente.a. forma panis nec succedente alia in eius locum n̄ ē cur amplius conseruetur maā panis in qua erat forma panis, ac proinde per consecrationem desinit forma, maā, ē tota substantia panis. qd.a. forma panis desinat ex positione corporis Christi sub accidentibus panis, vt dictum in eadem 2da parte antecedentis prædictæ rationis pbt: qa ex vi verborum consecraōis ita ponitur Chri corpus sub accidentibus panis vt ea sustentet ē quidem adæquate, vt colligitur ex veritate eorundem verborum &c ex positione corporis Christi sub accidentibus panis destruitur connexio substiæ panis cum ipsius accidentibus, quæ connexio consistebat in sustentāte quam panis raōe suæ maā exercebat circa eadem accidentia. destruitur, inquam, qa duæ sustentationes totales eorundem accidentium n̄ possunt saltem realiter ēe simul, ē adueniente altero necessario altera recedit siue destruitur, ac proinde destructio prædictæ sustentationis quam panis substantia exercebat circa accidentia sua, sicut importatur a veritate verborum Imtalium, ita etiam causatur a positione corporis Christi sub accidentibus panis.

Obycies: ad veritatem verborum consecraōis n̄ requiritur vt substantia panis desinat, sed sufficit si desinat vnio ē nexus inter substiam panis ē ipsius accidentia siue conflatum ex panis substia ē ipsius accidentibus vt ē quoddam compositum, etiamsi ipsa panis substantia alio translata conseruetur, ita vt n̄ amplius contineatur sub accidentibus quibus prius ipsa continebatur, ē postea continetur Christi corpus &c ex veritate verborum consecrationis n̄ colligitur desitio substiæ panis. Rx

Rx ex veritate verborum consecraōis colligitur n̄ solum destrui compositum ex panis substia ē eius accidentibus, sed etiam ipsam panis substantiam desinere, hoc.a. ex veritate eorundem verborum colligitur suppositis naturis rerum ē qd n̄ absq necessitate fingatur nouum miraculum, siquidem ex vna parte habemus propter veritatem eorundem verborum n̄ pōe, vt constat ex supra

dictis

dictis, substantiam panis manere sub accidentibus suis; ex altera vero parte constat n̄ pōe nāaliter manere substiam spoliatam suis accidentibus, et ideo dicimus per verba consecraōis substantiam panis destrui. praeterea ex veritate eorundem verborum suppositis rerum naturis colligitur destrui formam substantialem panis, q̄a fōa māalis quando totum corrumpitur perit, siquidem tunc pereunt dispositiones necessario requisitae ad conseruaōem formae māalis, et in casu nro quamuis accidentia panis n̄ pereant, pereunt tn̄ in raōe dispositionis ad formam panis, quatenus desinunt informare et disponere eius māam eo q̄d ab ipsa separentur. deniq eodem modo ex verbis consecrationis colligitur n̄ manere māam panis, q̄a māa panis per eadem verba separatur a forma panis et ab omnibus panis accidentibus, neq transit ad aliam formam substantialem cum ad eam n̄ possit disponi ab vllo agente nāali, neq transit ad alia accidentia, q̄a nullum ē agens nāale q̄d in huiusmodi māam, vtpote separatam ab omni quantitate possit agere, ac proinde n̄ ē cur eadem māa debeat conseruari in rerum nāa. adde q̄d si māa illa separata ab omni quantitate conseruaretur a Deo, deberet in instanti quo separatur reduci ad aliq̄d indiuisibile loci, nimirum per aliquam actionem et aliq̄d supernāale superadditum, aut certe per aliquid supernāale conseruari in aliquo loco diuisibili, ita tn̄ vt eēt tota in toto et tota in qualibet parte loci.

Quod si dicas māam illam separatam ab omni forma et ab omnibus accidentibus conseruari a Deo in eum finem, vt postea quando Chri corpus desinit ēe sub accidentibus panis per eorum mutaōem eadem māa in locum corporis Christi succedat ad sustentanda eadem accidentia. Contra ē, q̄a hac raōe n̄ vitatur miraculum reducendi māam ad locum indiuisibilem, vel ponendi illam totam in aliquo toto loco diuisibili et totam in qualibet eius parte. 2do contra ē, q̄a māa nāa sua n̄ exigit conseruari propter huiusmodi finem, alioquin ex nāa sua exigeret alterum ex praedictis miraculis; atq ex his ptt, nisi velimus absq fundto confingere miracula, dicendum ēe q̄d colligatur n̄ solum panem vt totum quoddam ē sed eius etiam formam et māam conuerti in Chri corpus, q̄d etiam significat Concilium Trident. sess. 13 cap. 4 dum asserit propter veritatem eorundem verborum semper in Ecclesia persuasum fuisse, q̄d per consecraōem fiat conuersio totius substantiae panis in substantiam corporis Dni, et totius substantiae vini in substantiam sanguinis.

Obycies: propositio illa hoc est corpus meum vera ē,

si panis

si panis verificat de in ⊕ quamvis id contingat per simplicem corruptionem panis nulla intercedente conversione & ex veritate verborum consecrationis h colligitur propria conversio panis in Christi corpus. Antecedens pbt: qa si Christi corpus ponatur sub accidentibus panis, & panis sta desinat et eius destructio h pendeat a positione corporis Christi sub ijsdem accidentibus hic hodiernus ille propositio erit vera.

R. per distinctionem Antecedentis, nulla intercedente conversione propositio illa de vera speculative loquendo per positionem corporis Christi sub accidentibus de panis destructionem qua a positione corporis Christi h dependet concedo, de vera practice loquendo nego Ans, neq; eadem propositio sine conversione panis potest esse vera secundum significationem practicam & operativam rei significatae, qa posita illa significatione necesse est ex vi eiusdem corpus Christi poni sub accidentibus panis, & per consequens ob veritatem verborum consecrationis, qua veritas abq panis destructione h potest consistere, necesse est panis substantiam desinere et sub accidentibus panis, imo desinere simpliciter cum h possit naturaliter remanere, vt constat ex supradictis, qd a. verba illa consecrationis debeant habere significationem & veritatem practicam, constat ex eo qd etiam in reliquis sacramentis eorum forma habet similem significationem & veritatem, & ex eo qd illa eadem Christi verba quae repugnat h esse vera, ad rei veritatem necessario exigunt accidentium separationem a substantia panis.

Obicies 3tio: conversio vnius rei in aliam h fit et esse abq subiecto communi manente sub vtrq termino, qd subiectum transeat de vno de in aliud, sed in consecratione nullum subiectum cone, siquidem tota panis substantia desinit & in consecratione h fit vera panis conversio. R. maiorem esse veram si intelligatur tantum de conversione naturali siue facta vi agentis naturalis, cuius rei ratio est, qa agens naturale a nihil potest agere vel producere, aut corrumpere nisi in subiecto, falsa tn est eadem maior, si intelligatur secundum totam vniversalitatem quam potest habere, qa cum divina virtus possit etiam ipsum primum subiectum producere & destruere, eadem virtute diuina fieri pt conversio in qua nullum interveniat subiectum commune siue manens sub vtrq termino, quamvis et in huiusmodi conversione necessarium sit aliquid commune vtrq termino, vt constat ex supradictis, cum igitur in consecrato maneant accidentia panis, sub quibus

prig

priuserat substantia panis, cui succedit Chri corpus, quod cum eadem panis substantia respectu eorundem accidentium habet aliquam incompossibilitatem mirum n̄ ē si per consecrationem fiat vera conuersio, quamuis in ea sit nullum commune subiectum vtriq termino eiusdem conuersionis.

Quod si dicas cum Durando in 4. dist. 11. q. 3 art. 5. qd mana panis post consecrationem remaneat ē incipiat pertinere ad Christi corpus, sicuti alimenti mā post nutritionem incipit ēe pars aliti. Contra ē, qa hoc ē nimis absurdum, siquidem inde sequeretur Christi corpus quotidie magis ac magis augeri ē iam excreuisse ad maximam quantitatem, atq conuersionem panis in Christi corpus potius ēe transformationem quam transubstantiationem, qd ē contra veritatē Catholicam, vt infra constabit. Adde qd Christi corpus per consecrationem substantialiter mutaretur, qd ē contra communem Doctorum sensum, sicut etiam idem absurdum rursum sequeretur si Durandus assereret Christi corpus, cum ipsum desinit esse sub speciebus Sacramentalibus, amittere ē derelinquere mām panis iam acquisitam per consecrationem.

Obycies 4to: conuersio n̄ pt ēe absq incompossibilitate earum rerum inter quas ē conuersio per quam vna res desinit ex positione vel præsentia alterius, sed præsentia corporis Christi sub accidentibus panis nullam ht incompossibilitatem cum substantia panis respectu eorundem accidentium, corpus e. Christi n̄ ē sub accidentibus tanquam subiectum in quo illa sustententur, sed tantum ē illis intime præsens ē totum in toto ex illo aggregato, ē totum in qualibet parte sicut ē Deus, ē sicut pōt ēe aliqua alia substantia spiritualis vt Angelus cuius præsentia nullam ht incompossibilitatem cum substantia panis, ē sicut probabile ē de facto Dæmonem interdum ēe totum præsentem toti corpori humano a se obsesso ē totum singulis eius partibus.

R. negando minorem, vere e. præsentia corporis Christi ht incompossibilitatem ē quidem physicam, cum substantia panis sub ysdem accidentibus, nam cum Christi corpus ita sit præsens accidentibus panis, vt ea sustentet in genere causæ efficientis, vt infra dicemus, neq accidentia posita tali sustentatione sint capacia sustentaōis quam nāaliter ht substantia panis, eo qd nullus effectus satem nāaliter loquendo possit simul pendere a pluribus causis totalibus, sequitur præsentiam corporis Christi sub accidentibus panis esse etiam physice incompossibilem cum substantia panis præsente accidentibus eaq sustentante.

Ad can=

Ad eandem obiectionem Rdet Koningh dub. 4. in art. 4. quæst.is 75 S. Thomæ corporis Christi positionem sub accidentibus panis habere connexionem moralem cum desitione panis, qd idem e atq præsentiam corporis Christi sub accidentibus ee cum præsentia panis incompossibilem moraliter, siue ex decreto Dei nolentis conseruare panem præsente corpore Christi, atq hoc docet sufficere ad veram conuersionem. qd a. id sufficiat pbt: qa si Princeps alicui conferat præturam auferendo illi Senatoris officium qd prius habebat, vere diceretur conuertisse Senatorem in Prætorem, etiamsi potuisset illi relinquere vtrumq officium. similia docet Vasquez disp. 183 cap. 2. Sed ho contra hanc responsionem e, qa si ponatur tm incompossibilitas moralis inter præsentiam corporis Christi e panis præsentiam sub accidentibus eiusdem, siue moralis tantum dependentia desitionis panis a positione corporis Chri, conuersio panis in Christi corpus n videtur ee conuersio physica sed tantum moralis, e per consequens n erit conuersio perfecta e simpliciter dicta.

Quodsi dicas moralis causalitas e causalitas simpliciter, vt pbt ex eo qd merita dicuntur simpliciter causa beatitudinis, e Sacramenta causa gratiæ, & e connexio siue oppositio solum moralis inter terminos conuersionis sufficiet ad conuersionem simpliciter dictam. Rx falsum ee qd causalitas moralis sit causalitas simpliciter; qd si Theologi absolute solent dicere merita ee caam beatitudinis, dico eos de hoc modo loqui, quatenus agunt de rebus moralibus, e y: qui de moribus tractant caam moralem absolute appellant causam e bene, eo qd rae maæ de qua agitur facile illigitur de qua causa illi loquantur. ad illud a. qd dicitur de Sacramentis respectu graæ, Rdemus Theologos communiter cum S. Thoma docere Sacramenta physice causare graam, quare mirum n e si simpliciter dicant Sacramenta ee causam graæ; qd si aly Theologi aliter sentiant, e nihilominus eodem modo loquendi vtantur y n videntur adeo cohærenter loqui. ex quo pbt qd licet apud aliquos moralis oppositio e connexio terminorum conuersionis sufficiat ad conuersionem ab ipsis simpliciter dictam, n tn sufficit ad conuersionem perfectam e simpliciter dictam apud homines e præsertim apud eos ad quos ipsa conuersio pertinet nempe apud physicos, verum quia hæc quæstio, vt constat, est de nomine, in ea n e amplius immorandum.

Caput. III.

CAPVT III

An conuersio panis in Christi corpus in instanti sit substantialis?

Certum est apud omnes Catholicos conuersionem panis in Christi corpus et vini in sanguinem esse conuersionem substantialem et transubstantiationem. Constat ex definitione Concilij Lateran. sub Innocent. 3 can. 1. qui refertur in in cap. firmiter § vna vero de summa Trinitate. vbi dicitur Christi corpus et sanguis in Sancto altaris sub speciebus panis et vini contineri transubstantiatis pane in corpus et vino in sanguinem potestate diuina. ex Concilio Tridi sess. 13 cap. 4 vbi dicitur ex illis Christi verbis, hoc est corpus meum persuasum semper in Ecclesia fuisse, per consecrationem fieri conuersionem totius substantiae panis in substantiam corporis Christi, et totius substantiae vini in substantiam sanguinis, quam conuersionem asserit conuenienter et proprie ab Ecclesia appellari transubstantiationem. praeterea constat ex eodem Concil. ibidem can. 2. vbi dicit anathema negantibus praedictam conuersionem, quam quidem conuersionem Catholica Ecclesia aptissime transubstantiationem appellat. Eadem vero conclusio probatur etiam ex ijs Christi verbis hoc est corpus meum, ex quorum sensu non solum colligitur desitio panis, vt constat ex supradictis, sed etiam quod Christi corpus contineatur sub accidentibus panis, sicuti prius continebatur panis substantia, hoc est, quod accidentia panis sint appropriata Christi corpori, ita vt mediantibus ijsdem accidentibus vere demonstretur idem corpus, sicut ante consecrationem mediantibus ijsdem accidentibus demonstrabatur ipsius panis substantia, praedicta vero Christi corporis continentia passiua sub accidentibus panis siue eorum appropriatio ad Christi corpus consistit in hoc, quod in locum et munus substantiae panis Christi corpus successit, et quod sicuti prius substantia panis substat suis accidentibus eaque sustentabat in genere causae materiales, ita Christi corpus post consecrationem substet ijsdem accidentibus, eaque sustentat, non quidem in genere causae materialis, cum hoc sit indecens, eo quod sustentare in hoc genere sit perfici et pati, sed in genere causae efficientis, quod ex illis Christi verbis colligatur fidicta continentia et appropriatio quia si Christi corpus non contineretur sub accidentibus modo explicato sed tantum esset intime praesens, vt est Deus et sit esse Angelus, tunc sicut demonstrando eadem accidentia non posset dici hoc est Angelus vel Deus, ita neque vera esset illa propositio hoc est corpus meum, cum ergo ex verbis consecrationis colligatur quod substantia panis transeat in Christi corpus substans accidentibus eiusdem panis modo explicato, sequitur per consecrationem fieri conuersionem substantiae in substantiam, et per consequens veram conuersionem

sub=

stantialem siue transubstantiacem panis in Chri corpus &c. verum
licet conuersio quæ fit in sto Eucharistiæ substantialis sit ex parte
termini a quo, eo qd sit destructio substantiæ panis, n tn videtur esse sub=
stantialis ex parte termini ad quem nisi per verba consecrationis
Chri corpus reproducatur vel conseruetur, vel certe ipse per producatur
aliquis modus substantialis, ac proinde circa hanc difficultatem magna
est inter Theologos controuersia.

Primo quidam ad soluendam difficultatem asserunt
in hac conuersione substantiali includi actionem aliquam nouam effec=
tiuam corporis Chri siue quia de facto est de nouo influat et substantiale
ut terminum ad quem eiusdem conuersionis siue in Chri corpus. quam
actionem dicunt esse diuersam ab ea qua primo reproductum est, et ab ea
qua nunc a Deo conseruatur in Celo. Sectatores tn huius sentiæ
n eodem modo loquuntur. quidam s. recentiores neq rem nec nomen
productionis refugientes aperte concedunt Chri corpus licet iam exis=
tens in Celo, nihilominus per consecrationem de nouo vere et propriè pro=
ducit, et per consequens fieri de nouo per conuersionem substantialem
qua panis conuertitur in Chri corpus. cum his consentit Roninge
nus q. 72 dub. 2 in art. 4. q. 1. 75 vbi simpliciter et absolute conce=
dit Chri corpus in hoc sto Eucharistiæ sacrij reproduci. Alij tn volunt
actionem qua Chri corpus ponitur sub specie panis esse potius nouam
conseruationem quam productionem, qa aliunde supponitur Chri corpus
iam tunc productum. ita Suarez disp. 50 54. alij eodem fere mo=
do loquuntur Gabriel in 4. dist. 11. q. 1. art. 3. dub. 2. nonnulli
etiam alij referri solent pro hac sentia, quos tn in ea n esse ostendit
Vasquez disp. 181. cap. 5.

3do alij, vt conuersio Imitalis possit dici substantialis
siue transubstantiatio etiam ex parte termini ad quem, docent in
eadem conuersione interuenire reproductionem cuiusdam modi substan=
tialis in Chri corpore ratione cuius idem Chri corpus realiter et substantialiter
continetur in hoc sto. alij hunc modum dicunt esse habitudinem
substantialem continentiæ partium corporis Chri ad accidentia, ratione
cuius habitudinis Chri corpus dicitur esse contentum sub accidentibus
panis. ita Pallatius in 4 dist. 11. q. 1. Valentia q. 3 parte 3.

Primo tn Dicendum est in conuersione ~~substantiali~~,
~~nulli~~ Imitali nullam interuenire nouam actionem, qua in Chri
corpus influat et substantiale siue reproducendo vel reproducendo siue
conseruando. hæc propositio est ex mente D. Thomæ q. 78 art. 5.
vbi voces verba consecrationis n efficere vt corpus Chri sit corpus Chri,
sed vt contentum sub specie sit corpus Chri. Magister in 4 dist. 11.

vbi

vbi ait Chr corpus in conceptione sancta deinceps n formari. Bona-
ventura dist. 10 par. 2 art. 1. q. 1. vbi docet per creationem fieri vt id quod
n erat sit, per transubstantiationem, vt id quod erat alibi vt alibi. Steph.
Vinton. lib de Eucha ad obiect. 150 vbi docet esse calumniam impor-
tam ab haereticis qd Catholici doceant corpus Chri in consecratione vere fieri,
cum tn solum doceant Christum fieri praesentem accidentibus. Bellarm.
lib. 3 de Eucha cap. 18. Vasquez disp. 185 cap. 6. Prima pars
propositionis pt probari ex Catechis. Pij V. p. 2 cap. 4 part 31. vbi
dum agitur de modo quo Chrs venit e in hoc Smto, dicit n venire
e per creationem, creari s. inquit, corpus Christi minus credibile e, si
at ne in cogitationem quidem cadere pt. e parte 34 docet substiam panis
converti in corpus Chri absq ulla Dni mutatione, nec s. Chrs generatur
aut mutatur dat angeeit sed in sua substia totus permanet. Sbtra
tione tota scilicet: qa nullum e solidum fundtm ponendi, in conversione
Smtali actionem novam influentem e substiale in Chri corpus sive pro-
cendo vel reproducendo sive conservando huiusmodi actio n e ponenda.
Conseq. si verum istes pt: qa entia n multiplicanda sine necessitate.
adde qd huiusmodi actio e miraculosa, neq miracula absq revelatione
vel cogente ratione asserenda pt. Ans pt: qa si ullum e fundtm asserendi
praedictam actionem, maxime e vt saluetur veritas illis propositionis
Chri hoc est corpus meum, sed illa propositio vera e etiamsi in conse-
cratione nulla interueniat noua actio influens e substiale in Chri corpus,
etenim si ponamus idem Chri corpus per verba consecrationis solum fieri praes
e succedere in locum sive multis substia panis eamq destructa, ad hoc
propositio illa e eq vera.

Qdet Suarez Ecclesiam e Concil. Trid. sess. 13 cap. 4 ex veri-
tate verborum consecrationis deducere, conversionem panis in hoc Smto
e conversionem substialem sive transubstantiationem, atq hoc e fundtu
eur asseratur hanc conversionem influere e substiale in Chri corpus,
cum de ratione conversionis substialis e transubstantiationis sit, vt ipsum
terminus ad quem per illam aliquomodo accipiat e substiale vel in eodem
e conservetur.

Sed contra, qa Ecclesia e Concilium n pt ex veritate verbo-
rum consecrationis deducere conversionem substialem vel transubstan-
tiationem in qua introducitur noua actio influens e substiale in Chri
corpus, siquidem eadem verba, vt dicimus, vera st etiamsi in hac conversio-
ne substia panis desinat solum ex positione corporis Chri, qua tra illus
faciat praesens sive contentum sub accidentibus panis e in ipsum Chri
corpus nullo modo influat e substiale. Deducendum e Ecclesiam e Conci-
lium notae conversionis substialis e transubstantiationis in repraesenta

tn illi-

in illigere conuersionem quæ influat de substiale in suum terminum ad quem fuit in Chri corpg, alioquin Eucha & Concilio tribuitur illa facta sine vllo fundto.

Respondet 2do Suarez conuersionem sm talem n solum requirere necessaria ad verificanda verba formæ consecrationis quocunq modo, sed etiam requirere ea quæ st necessaria ad saluandum qd Deus in hac conuersione operetur modo maxime consentaneo rebus & accommodato significatui verborum, qd absq noua actione influente de substiale in Chri corpus fieri n pt.

Sed contra 2, qa n pt explicari cur noua actio influens de substiale in Chri corpus sit necessaria ad saluandum qd Deus in hac conuersione operetur modo maxime consentaneo rebus & accommodato significatui verborum, cum absq huiusmodi actione significatio eorundem verborum sit ac vera. Confirmatur hæc impugnatio: qa meliq & cæteris paribus n multiplicare miracula, qui a. negant in conuersione sm tali interuenire nouam actionem influentem de substiale in Chri corpus pauciora ponunt miracula in hac conuersione, siquidem n ponunt nouam illam actionem miraculosam influentem de substiale in Chri corpus qd aliunde sufficienter st illa de, qd a. secluso directa actione sm coetera paria contrat, qa sine illa Chri corpus & æque, prius reb sicabq sm talibq & æque permanet ad nutrimentum fidelium & Ecclæ utilitatem. qd si dicas ex positione talis actionis magis elucescere Dei amorem in pcaq humanum, atq inde maiorem ipsum Dei amorem in nobis resultare; contra 2, qa si n sufficiens fundtm asserendi actionem illam miraculosam, profecto innumerabilia ponent asseri miracula prohibita, quæ neq scriptura, neq ex traditione, neq ex reuelatione, neq ex illa historia, vel legitimo testimonio habentur.

Rursum pbt hac ratione 3tio: qa noua actio influens de substiale in Chri corpus, qualis ab aduersariis ponitur in conuersione sm tali, e impossibilis & implicans & conuersio sm talis n involuit huiusmodi actionem. pbs pbt: qa actio qua agens influat in suum suum de substiale implicat, vt videtur habere ex Soui sensu, & ex eo qd ~~agens~~ alias n det necessaria distinctio realis inter producens & productum, & per consequens poet asseri nullam de realem distinctionem inter personas diuinas, præterea poet asseri Deum ita de a seipso vt quidem n pendeat vel producatur ab alio, sed tn vere ac proprie pendeat & producatur a seipso, atqui si in conuersione sm tali daretur noua actio influens de substiale in Chri corpus per huiusmodi actionem, Chrs Dns quando ante mortem suam consecratur, etiam secundum humanitatem influxisset de substiale in suum corpus nuc in suum de vnde quale in suum

& per

et per consequens idem ce. Chri an Dni inadequate sumptum efficienter dependisset a seipso, ga nova actio influens ce substiale in Chri corpus fuisset dependens in genere cae efficientis a verbis ipsis Chri quatenus ipsis erat, et per consequens ce substiale Chri licet inadequate sumptum fuisset dependens a seipso.

Dent aly rae allata probari tm qd in conuersione. in tali n interueniat noua productio corporis Chri eo qd repugnet idem produci a seipso, verum poe idem conseruari a seipso, ac proinde conuersionem sm tale poe inuehere actionem nouam corporis Chri conseruatiuam.

Sed contra e, ga si n repugnat vnum e idem conseruari a seipso pro eodem instanti temporis, nec etiam repugnat qd vnum e idem producatur a seipso, hoc. a. ptt. ga conseruare e dependere in genere cae efficientis, n pt. a. assignari rio cur aliquid poit pro eodem instanti temporis dependere a seipso in genere cae efficientis conseruatiue n a. in genere cae efficientis productiue, sicut e res producta pro instanti quo producitur presupponit existentiam cae producentis, ita e res conseruata pro instanti quo conseruatur presupponit existentiam cae conseruantis, ac proinde vel neutrum vel vtrumq repugnat.

Deniq ptt. ratio: ga actio noua siue productiua siue conseruatiua corporis Chri o interuenit ad conuersionem substialem panis in Chri corpus. Licet ex vi poicta conuersionis Chri corpus neq producatur neq conseruetur adhuc eadem conuersio erit conuersio substialis, et per consequens poicta noua actio siue productiua siue conseruatiua gratis et frustra superadditur. Tris qd pbt: ga ex vi actionis productiue vel conseruatiue corporis Chri neq substia panis separatur a accidentibus suis, vel destruitur, neq Chri corpus ponitur sub ysdem accidentibus, sed hae fient per alias actiones oio diuersas, id e, per actionem productiuam essentia corporis Chri sub accidentibus panis e per actionem qua accidentia eadem conseruantur sine sbto.

Confirmatur hac ratio: ga conuersio substialis nihil e aliud quam transitus siue destio vnius substia terminata ad portionem alterius vel ad eadem portionem dependens, atqui panis destio pt e dependens a portione corporis Chri sub accidentibus panis etiamsi per huiusmodi portionem Chri corpus neq producatur neq conseruetur &c. alij etiam alis rationibus satis firmis probant eandem sententiam, quae videsis apud ipsos q. 3. a. 3. et Vasquez loco citto.

Obiicies 1mo: ex varijs locutionibus Patrum colligit Chri corpus per consecratiem produci vel saltem conseruari, siquidem Cyprianus in serm. de cena Dni dixit Chri corpus in consecrae creari; Hieronymus in epla

ad Heli:

ad Heliodorum ait Sacerdotes conficere Chri corpus. Ambrosius lib. de Smtis cap. 4 ait ex pane fieri corpus Chri. Ro PP. quando dicunt Chri corpus in hoc Smto creari aut fieri nihil aliud eo modo loquendi ~~nihil aliud~~ significare nisi qd virtute verborum consecraois, panis convertat vel transeat aut mutetur in Chri corpus, siquidem Chri corpus in hoc Smto ita constituitur et fit psens ut perinde sit ac si crearetur aut fieret de novo. neq obstat qd PP. ad persuadendam conversionem Smtalem utantur exemplo aquae in vinum a Chro, virgae a Moyse in serpentem conversae, et similibus in quibus terminus ad quem productus est, aut produci solet, in exemplis n requiritur similitudo quoad oia, ut coniter dici solet, huiusmodi e conversionibus Patres tm volunt ostendere poe Deum etiam miraculose convertere panem in Chri corpus, n a. intendunt eodem prorsus modo converti.

Obycies 2do: conversio Smtalis e conversio substiae in substiam et transubstantiao Et terminus ad quem huius conversionis e substia ipsius corporis Chri Dni, et per consequens eadem substia debet per consecraoem effici vel conservari, alioquin pdicta conversio n eet conversio substiae in substiam aut transubstantiao. Ro concedendo terminum ad quem ultimatum huius conversionis ee substiam corporis Chri et eandem substiam effici n quidem secundum suum ee intrinsecum vel substiale, sed in raoe contenti sub accidentibus panis et in raoe substantis ysdem accidentibus, in quo a. consistat ista rao substantis dictum e supra, atq hoc sufficit ut conversio Smtalis poit dici conversio substialis sive substiae in substiam et transubstantiao, aliae etiam afferri solent responsiones quas omittimus eo qd n sint adeo expeditae.

Dices: ad conversionem substialem et transubstantiaoem n sufficit desitio substiae tm in raoe substantis, sed necessario requirit ut eadem substia ~~tendat~~ desinat secundum suum ee substiale. Et similiter si substia quae advenit per conversionem per eam n acquirat suum ee substiale, quamvis acquirat ee substantis huiusmodi conversio n erit substialis neq transubstantiao. Ro negando 2seq: rao disparitatis e, qa, ut supra diximus, ipso noie et conceptu conversionis substialis importatur substantiae conversae desitio, ut ptt ex definitione conversionis substialis quae dicitur ee transitus sive desitio substiae in substiam; contra vero conceptus conversionis substiae n importat terminum ad quem ut productum aut conservatum secundum ee substiale per ipsam conversionem, sed tm succedentem in locum e munus substiae conversae, qd pt habere per actionem oio diversam ab actione productiva et conservativa substiae in quam dicitur fieri conversio, hoc e per actionem qua terminus ad quem fit contentus sub accidentibus termini a quo.

Obycies

Obycies 3tio: n̄ p̄t Chri corpus in Smto Euchtiæ conseruari per eandem actionem per quam conseruatur extra illud & per aliam nouam in illo conseruatur. Ans pbt: qa Chri corpus in Euchtia ē absq suo modo nāali extensionis in ordine ad locum quem ht in Cœlo, diuersus a influxus requiritur ad conseruandam rem sine suo modo nāali, siquidem superaddendum ē id qd confert modus nāalis & cum Chrus in Eucharistia absq suo modo nāali extensionis in ordine ad locum conseruetur, sequitur illum per actionem diuersam ab actione qua conseruatur in Cœlo conseruari in Smto. Rō negando Ans, ex eo a. qd Chri corpus in Smto n̄ hat modum nāalem extensionis in ordine ad locum quem ht in Cœlo, sed alium supernāalem diuersum, sequitur tm̄ actioni, qua Chri corpus secundum suum ēe substiale conseruatur, superaddendam ēe aliam actionem miraculosam qua mediante hat modū supernāalem existendi in hoc Smto, sicuti prædictæ actioni terminatæ ad ēe substiale corporis Chri, superaddita ē alia actio terminata ad modum nāalem quem ht in Cœlo, quapp actio qua Chri corpus conseruat secundum se n̄ variatur intrinsece per superadditionem actionis supernāalis terminatæ ad modum supernāalem existendi in Smto, sicut nec actio qua substia aquæ conseruatur variatur in se ex eo qd illi præter ipsius nāam superaddatur actio conseruatiua caloris existentis in aqua, cum prius illi eidem actioni secundum ipsius nāam ēēt superaddita actio terminata ad frigus existens in aqua.

Obycies 4to: si Chri corpus ēēt redactum in cineres tunc ex vi verborum consecrāois idem corpus produceretur & eadem verba de facto hnt huiusmodi virtutem eamq exercent producendo de nouo Chri corpus. Rō negando 2seq: qa verba consecraois de facto solum hnt virtutem siue ē physicam siue moralem ad verificanda seipsa, hoc ē, ad efficienda ea quæ requiruntur ad ipsorum veritatem, vt ē continentia passiua vel Smtalis psentia corporis Chri sub speebus, cum a. de facto productio corporis Chri n̄ requiratur ad eorundem verborum veritatem (: siquidem idem corpus iam aliunde existit :) neq de facto verba consecraois hnt huiusmodi virtutem licet eam haberent si Chri corpus aliunde n̄ existeret, ed qd tunc talis productio ēēt necessaria ad illorum veritatem.

Dicendum ē 2do per conuersionem Smtalem nullum modū substialem produci in Chri corpus. Bellar. lib. 3 de Euch. cap. 18. Suar. disp. 60. sect. 5. Vasquez 185. cap. 3. ē alij infra referendi, qui docent per conuersionem Smtalem in Chri corpore nihil produci præter modum accidentalem. Pbt: qa Chri corpus per conuersionem Smtalem n̄ acquirit nisi continentiam passiuam sub accidentibus panis, sed hæc n̄ ē modus substialis &c. Minor, quæ sola ē controuersa cum aduersarijs huius propositionis,

pbt:

ubi: qa ꝓ n perfiet in raõe substiæ sed tm in raõe accidentis ꝓ forma aut modo substialis, atqui continentia passiua subtiæ sub accidentibus n perfiet in raõe subtiæ, qa huiusmodi continentia nihil ē aliud quam subtiare accidentibus vel habere accidentia, hoc a. n d perfecto substialis, alioquin habere quantitatem vel calorem aut albedinem ēt perfecto substialis.

Ziro tertio: qa si Chri corpus per conuersionem Sacramentalem acquireret aliquid substiale, sequeretur idem Chri corpus n habere qa substialia in hoc Sacto quæ hꝫ in Celo, neq haberet qa substantialia in hac numero hostia vel in parte quæ hꝫ in reliquis partibus eiusdem hostiæ vel alys hostiis. praeterea sequeretur Chri corpus substantialiter mutari cum desinit ē sub specibus, qꝫ tn d contra eiusdem sensum, d contra Catechismum Concly Trid. d Sy. V. editum loco supra allegato. denique sequeretur aqua cum amittit vel acquirit calorem substialiter mutari, qꝫ si continentia passiua corporis Chri sub accidentibus panis d modus substialis, etiam continentia passiua aquæ sub frigore vel calore erit modus substialis, cum tn nihil aliud sit quam vnio cum re subtiæ cum accidentibus d terminata ad accidentia, quæ vnio neq d in praedicamento subtiæ neq ad rerum reducitur, sed reducitur de praedicamento accidentis ad qꝫ terminatur.

Rectus substian n mutari substialiter per acquisitionem modi substialis, qa modus d eadem res cum illo cuius d modus d per se sumptus n d res. Sed contra d, qa licet modus substialis per se sumptus n ēt res, d tn aliquid substiale. Q dum substia huiusmodi modum acquirit vel amittit, vere secundum aliquid substiale mutatur d per consequens mutatur substialiter. denique contra d, qa licet aliquid nomen rei accipiant id qꝫ pt existere per se, simpliciter tn d ex cōi modo loquendi res d ens conuertuntur, sed modus per se sumptus d ens Q, per se sumptus d res, praeterea modus a re cuius d modus distinguitur tn raõe entis Q, d in raõe rei; neq his obstat qꝫ modus n potest existere sine re cuius d modus, qa neq relaõ praedicamentalis pt existere sine suo sbto, d tn relaõ per se sumpta, vt communis fert opinio, d res Q distinguitur a suo sbto. similiter actio d passio n pt ēe sine suo sbto d termino, d tn per se sumpta d res d distinguitur a suo sbto d termino, vt communis d entia, qd a. relaõ d passio sunt res pt: qa ts in certo praedicamento d ex cōi sensu nihil ponitur in praedicamentis qꝫ n sit ens d res.

Obiicies: Concilium Trid. sess. 13 cap. 1. d can. 1. definit Chri corpus sub specibus Sacramentalibus contineri vere realiter d substialiter, sed hæc verba n possunt ēe vera nisi Chri corpus sit sub ydem specibus per aliquem modum substialem Q. Ad negando min.: Concilium e. illo modo loquendi intendit

tm

tm definire contra Calvinistas qd Chri corpus n solum secundum significatum sed etiam secundum suam substiam sit psens in hoc Smto, qd verum e etiamsi n sit psens per aliquem modum substialem sed tm per aliquem modum accidentalem, sicut etiam Angelus pt ee psens alicui toti corpori absq ullo modo substiali superaddito.

Obycies 2do: Chri corpus seclusa inhaerentia eadem raoe continetur sub accidentibus panis qua prius sub ysdem accidentibus continebatur substia panis, sed haec continebatur per aliquem modum substantialem &c. Rs nego min: continentia e. passiva substiae sub accidentibus cum neq sit in genere substiae neq ad eam revocetur, eo qd n compleat substiam in raoe substiae, neq etiam pt ee modus substialis.

Obycies 3tio: terminus ad quem conversionis Smtalis quae e transubstantiao debet ee aliquid substiale, atqui substia corporis Chri n e illius terminus ad quem, cum per ipsam Chri corpus neq producatur neq conservetur &c aliquis modus substialis in eodem Chri corpore productus e terminus ad quem pdicta conversionis Smtalis. Rs terminum ad quem conversionis Smtalis ee substiam, qa Chri corpus substans accidentibus e succedens in munus substiae panis sustentando eius accidentia e terminus ad quem eiusdem conversionis Smtalis, etiamsi substantia corporis Chri per eandem conversionem neq producatur, neq conservetur, neq in eadem substia modus ullus substialis producatur.

Dices: conversio vt conversio involuit actionem e productionem &c conversio Smtalis qua e conversio substialis involuit actionem e productionem substialem qua producatur saltem aliquis modus substialis in Chri corpore. Rs negando 2seq: rao e, qa ad conversionem substialem sufficit si involuat actionem accidentalem sive productivam modi accidentalis, quo substia, quae e terminus ad quem, foaliter constituatur substans e succedens priori substantiae in munus sustentandi accidentia in illis, ita vt per eandem actionem modus ille accidentalis denominetur productus, ex ipsa substia corporis Chri denominetur convertens e succedens, sicut etiam quando per generaoem hois embrio convertitur in hoiem, per actionem quam involuit huiusmodi conversio, vnio quidem inter Aiam raoalem e corpus denominatur producta, n tn Aia raoalis participat huiusmodi denominaoem, sed dicitur introducta in maam; ex his a. pt qd licet conversio Smtalis pdit dici conversio substiae in substiam, hoc e, conversio substialis, n tn pt dici actio substiae, qa actio substialis necessario e productiva substiae vel alicuius modi substialis aut eius conservativa, e ideo licet Concilia conversionem Smtalem appellaverint conversionem substiae in substiam e transubstantiaoem, nunquam tn eam dixerunt actionem substantialem.

Deniq

Denig addendum est licet Chri corpus per consecrationem substantiam neq producatur neq conservetur secundum suam essentiale. neq acquirat illum modum substantialem, vere tn per eandem conversionem idem Chri corpus acquirit esse substantiale, et ideo quando aliqui SS. et alij scriptores Catholici docent Chri corpus in hoc sacto creari vel fieri aut confici ex pane, videntur huiusmodi verbis improprie, vt per illa significent aut velint tm Chri corpus per consecrationem substantiam fieri in ratione substantiae, nec fieri substantiae Eucharistiae, hac a. ratione necesse est illos illigere, qq. urgentes rationes quibus probatur supraponitas conclusiones, praeterquam quod evidens est nonnulla ex eorum Authorum locutiones non posse aliqui proprie, vt cum dicunt Chri per conversionem substantiae creari, quia nec modum. e. annihilationis habet nihilum pro termino ad quem, ita etiam creatio habet solum nihilum pro termino a quo, conversio a. substantiae habet terminum a quo nonhum, et ideo si Chri corpus diceretur per huiusmodi conversionem creari, cuidens est id non posse verificari, nisi improprie.

CAPVT IIII.

An in conversione Sacramentali involuatur productio accidentis in Christi corpore?

Prima sentia negat Chri corpori in conversione substantiae superaddi vllum accidens nec absolutum nec relativum, differunt a. inter se huiusmodi opinionis sectatores, qd nulli vt hucusq in 4 dist. 11 q. 1. d. 2. volunt in hac conversione nihil absolutum vel relativum superaddi Chri corpori vel speciebus substantiae, sed fieri vnum ex corpore Chri et speciebus accidente solum inadiacentia inter vtrumq; alij negant quidquam superaddi Chri corpori, sed volunt ipsis speciebus accidere praesentialem relationem actuae continentiae ad Chri corpus. Alij denq nihil ponunt in Chri corpore, sed addunt ipsis speciebus quendam modum accidentalem ratione cuius accidentia panis nectantur cum Chri corpore illudq continent aut qui est velut quadam virtus tractiua virtuti magnetica similis, quae eadem accidentia secum trahunt Chri corpus quodcunq; ipsa moueantur.

2da sentia docet soli Chri corpori superaddi quendam modum accidentalem ratione cuius Chri corpus vniatur cum accidentibus panis, quo modo hat pro fine, faciendi, similiter vt Chri corpus contineatur sub ipsis accidentibus, et ratione cuius idem corpus moueatur quocunq; moueantur ipsa accidentia. huius sentiae est Paludanus in 4 dist. 11. q. 3. art. 2 num. 24. Gulielm. Parisiensis tract. de Eucharistia d. 1. propie finem. Decima 4 parte

q. 16.

q. 56. art. 4 ad 5. Bellarm. lib. 2 de Eucha. cap. 18. Vasquez disp. 150 cap. 3 et 4. et alij apud ipsum, alios etiam citat Suarez disp. 50; n. 6. hi omnes eadem ratione explicant hanc sententiam.

Dico 3mo. conversio substantialis non fit saltem per solam indivisionem et alias productione curvarum accidentis, vt vultAureolus. Probatur. Quia indivisio et negatio divisionis, seu negatio sequitur vel ad destructionem vel ad positionem alicuius positiui. Et vt ponatur de nouo huiusmodi indivisio debet aliquid destrui vel fieri, seu non potest assignari quid sit id ex cuius destructione huiusmodi negatio vel indivisio consequatur. Et debet consequi ex positione alicuius, hoc a. non aliquid substriale, vt stat ex dictis. Et debet esse aliquid positiuum accidentale, et per consequens conversio substantialis non potest saltuari per solam indivisionem. Prob. 2do. Quia non esset sub speciebus substantiis species substantiales non continere Christi corpus et aliquid negatiuum. Et esset sub omnibus speciebus et aliquid positiuum non substriale, vt constat. Et accidentale.

Dico 2do. conversio substantialis non potest saltuari per solam relationem praedicamentalem superadditam speciebus substantiis ad Christi corpus vel Christi corpori ad easdem species. Prob. Quia omis relatio praedicamentalis consequitur ad aliam aliquam mutationem realem factam vel in fundato vel in termino relationis. Et in conversione substantiali consurgit relatio praedicamentalis in speciebus ad Christi corpus vel in Christi corpore ad species, cohaerendo Christi corpori vel speciebus aliqua alia mutatio realis prior vel actio ad quam illa consequatur.

Addebis relationem illam sive existentem in Christi corpore sive existentem in speciebus consequi ad desitionem substriae panis. Contra. Quia desitio panis ex se non magis respicit Christi corpus quam aliam substriam vel aliud corpus, siquidem desinente pane. Et potest sub eius accidentibus poni Christi aliud corpus atque de facto ponitur corpus Christi. Et non est ratio cur desitio panis sit fundatum relationis existentis potius in speciebus sive ad Christi corpus, vel potius in Christi corpore ad species, quam in speciebus ad aliud corpus, vel in alio corpore ad easdem species.

Addebis rursum desitionem panis vt sit fundatum talis relationis determinari ex eo quod fiat dependenter a positione corporis Christi sub speciebus. sic expresse docent nonnulli aduersariorum. Contra. Quia inde sequitur positionem corporis Christi sub speciebus esse quid originale quam sit praeterita relatio cum ab illa positione dependeat determinatio desitionis panis ad huiusmodi relationem quae determinatio esset de ratione fundati eiusdem relationis, et proinde positio corporis Christi sub speciebus non erit sola desitio panis et Christi corpus sed etiam aliquid aliud, vt patet ex eo quod cum desitio panis et Christi corpus potest esse ab eisdem positione

corporis

corporis Chri sub accidentibus panis necessario debet aliquid superaddi necessarium ad predictam positionem, sed hoc non est relatio, cum ea sit posterior, nam suo fundto et positio corporis Chri sub speciebus praeter relationem involuit aliquid aliud, et per consequens conversio Imtalis vel presentia corporis Chri sub speciebus non potest explicari per solam relationem predicamentalem consurgentem ex desitione panis.

Respondent denique alij relationem istam esse aliquo modo priorem, alio modo posteriorem desitione panis; posteriorem quidem quatenus ipsa relatio in illa fundatur, priorem autem quatenus prius intenditur a Deo corpus Chri existens sub speciebus quam desitio panis, quare dum contra eosdem infertur non desinere panem ex positione corporis Chri, respondent saltem desinere ex eo quod Chri corpus debet advenire quatenus panis desinit conservari ex eo quod Deus vult ut succedere illi corpus Chri sub speciebus. Contra est, quia licet Deus prius intendat Chri corpus existens sub speciebus quam desitionem panis, hoc tamen non facit ut positio corporis Chri sub speciebus sit a parte rei et in executione prior quam panis desitio, sed tantum quod sit prior in intentione Dei, quare panis desitio non habebit a parte rei dependentiam a positione corporis Chri, cum tamen ut una res desinat ex positione alterius necesse sit ut a parte rei desitio illius habeat dependentiam a positione alterius, ideo et una res desinit ex positione alterius, quia ab huius positione desitio illius secundum se ipsam realiter dependet, quae dependentia non potest haberi ab intentione Dei praecise vel absque omni mutatione ipsarum rerum in se ipsis. deinde contra eandem responsionem est, quia non potest explicari per quid desitio panis formaliter determinetur ut sit potius fundtm relationis existentis in Chri corpore determinate ad Chri corpus quam existentis in alio corpore vel terminate ad ipsum, cum desitio non possit et per ipsam relationem determinari ut sit fundtm relationis potius existentis in Chri corpore vel ad ipsum terminata quam existentis in alio corpore vel ad ipsum terminata.

Secundo probatur scilicet: quia si solum relatio predicamentalis presentiae per consecrationem superadderetur speciebus Imtalibus vel Chri corpori, motis speciebus non necessario moveretur Chri corpus, sed hoc est falsum etc. Minor istud est magis infra patebit Maior probatur: quia si accidentia panis haberent relationem predicamentalem presentiae ad Chri corpus vel contra, similiter Angelus si quo existeret, ut potest contingere, totus toti hostiae et totus singulis eius partibus haberet relationem predicamentalem presentiae ad hostiam vel hostia ad ipsum Angelum, sed ex hac relatione non sequitur quod mota hostia moveatur Angelus etc. neque ex relatione specierum ad Chri corpus vel eiusdem corporis ad species sequitur quod motis speciebus debeat moveri

Chri

Christi corpus, ratio a huiusmodi rei est, quia nexus intercedens inter duo rationes, quarum altera eorum moto moveatur et alterum, et aliquo modo actius, siquidem et aliqua ratio ita a motu alterius, relatio a Sacramentalis nullo modo est actiua, vt constat docent Philosophi, et colligitur etiam ex eo quia neq relationes diuinae sunt actiuae; multis aliis argumentis probari potest eadem conclusio.

Dico 3to. in conuersione substantiali nulla qualitas producitur in specieb, sive virtus motiua corporis Christi similis virtuti magnetica. hanc rationem communis probabimus infra sententiam probantem sequentem, ex hunc a. probatione illius probatio dependet.

Dico 4to. in conuersione substantiali inuoluitur productio modi accidentalis in Christi corpore, ratione cuius modi idem corpus connectitur cum speciebus substantiaeb, sicuti sinus cum vnicem accidentibus connexa erat substantia panis, excepta tamen inhaerentia, et ratione cuius modi fit vt vtrique sit eadem species ibi etiam debeat esse idem Christi corpus, ita vt Christi corpus cum speciebus constituat vnum in ratione mobilis, in hac re conueniunt cum toto in ato dicto. ii q. 2 art. 6. Bellar. lib. 3 de Eucharistia cap. 18 fuertim et ex his colligitur. Vasquez disp. 190 cap. 4 fuertim et. deinde quo pacto et disp. 182 cap. 4 versus finem, et cum multis aliis quos citat Suarez disp. 50 sect. 4.

Ob. secundo: quia Christi corpus per consecrationem sic connectitur cum accidentibus panis vt qui mouet easdem accidentia, vere etiam moueat hoc corpus, vt certum est apud Catholicos, sed hoc non fit constitere sine aliquo modo accidentali inuolutio ipsi corpori Christi per quem modum idem corpus vniatur cum ipsis accidentibus ita, vt ad motum eorum moueat etiam Christi corpus. Et in conuersione substantiali inuolitur productio talis modi in Christi corpore. Minor in qua sola est difficultas probatur, ita talis modus est ab necessario, neq. sine eo fit saluari vel explicari continentia passiua corporis Christi sub accidentibus panis, vt constat ex supradictis, is a. modus superadendus est vel corpori Christi et speciebus, vel solis speciebus, vel soli corpori, non pot a. superaddi corpori Christi et speciebus, quia vel hic modus est duplex vel est vnus. non duplex, quia cum ora potest saluari per vnum modum frustra superaddetur alter, miracula vero et entia non sunt multiplicanda sine necessitate; non vnus quia cum vno modo necessario debeat poni in corpore Christi, vt infra patebit, frustra poneretur etiam in speciebus, hoc est licet multiplicare inherentias illius modi absq necessitate, quia a. talis modus non debeat poni in accidentibus sed in corpore Christi sit. quia deest correspondere modo inhaerentiae vel vnionis quo cum panis substantia accidentia eiusdem panis inhaerebat et cum illa nectebantur, sed hic modus erat in sola mat. panis inhaerens. haec adhaesio est in ipsis accidentibus, vt suppono ex Phia, et similiter in consecratione

vnus

vno tm modo accidentalis superadderetur Chri corpori qui modo sit in eodem corpore inhaerens, et adhaerentia in accidentibus panis, atq hoc etiam infra magis constabit.

Quod a. n repugnet dari talem modum accidentalem pt; in nulla pt assignari rae talis repugnantia vel implicantia, vt patebit ex solutione obiectionum. Et etiam probari pt in presentia qa vnionem receptam in corpore humano et terminatam ad Ptam rationalem eadem Ptia, vt suppono ex Ptia, sta connectitur cum corpore vt qui mouet corpus moueat etiam Ptam et sic modum inhaerentiae receptum in ma et terminatum ad quantitatem ita ma cum quantitate connectitur vt ad motum quantitatis moueatur etiam ma, similiter actio qua Deus conseruat Ptam rationalem vel Angelum sta separata secundum multos adhaerentia Ptia et Angelo vt his motis moueatur etiam perpetua actio. Deinde entitas actionis qua Deus sustentat accidentia substantia, separata vt multi docent ipsemet accidentibus sta adhaerent et cum ys vniuntur vt motis accidentibus moueatur etiam eadem actio et n repugnat dari modum aliquem accidentalem inhaerentem et adhaerentem speciebus panis qui modo in hoc praecise aequiualeat vnioni corporis ~~cum~~ humani cum Ptia et reliquis modis supra enumeratis, vt sicut hi et nexus et vnio eorum rae cuius vno eorum moto moueatur et alterum licet in vno tm inhaereat vel cum eo identificetur et alteri adhaereat, sta rae praedicti modi inhaerentis in Chri corpore et adhaerentis speciebus substantiis idem corpus, cum ipsemet speciebus adeo indissolubiliter connecti pt vt ad motum specierum necessario moueatur Chri corpus, neq eadem species manentes in ratione dispositionis sufficientis ad formam panis pnt ulla ratione separare a Chri corpore.

Obiciunt quidam recentiores: n pt esse in Chri corpore modo illo quo iesuita vniatur accidentibus panis vt ys motis moueatur etiam Chri corpus et per conuersionem substantiae n producitur talis modus in Chri corpore. Hoc pt; qa ots vnio physica supponit ex parte saltem vnius extremi vniti aliqd incompletum physicum rae cuius sit possibilis talis vnio, atqui neq ex parte accidentium panis neq ex parte corporis Chri supponitur ~~illum~~ vllum vnum complementum in genere ad effectum realem resultantem ex illa vnione, qa per ipsam corpus Chri n auxit ab accidentibus panis de caldum vel album nec ab illis illa rae perficitur, i. e. ab ys perficeretur etiam ab ysdem afficeretur et alteraretur, et per consequens est ibi eorundem etiamsi ea n. insentarent, in genere rae mialis, sicut etiam corpus humanum et ibi Ptia rationalis, licet eam n. sustentet, atqui ots pducta sequela est falsa, vt certum est, et n pt poni in Chri corpore pducta modo ex quo eadem sequela

infe=

inferentur.

Ad negando 3as, ad probacem nego dem unionem physicam etiam supnaalem supponere saltem in altero extremo per ipsam unito incompletum physicum sine naale respectu cuig sit possibilis talis unio, atq hoc de facilum manifeste patet, nam datur unio physica inter Angelum v.g. et gratiam habitualem, nec tn eadem unio supponit in Angelo, ullum incompletum physicum vel naale in ordine ad effectum formalem eius: dem unionis vel gratia quamvis ex Angelo possit recipere huiusmodi effectum formalem qui est de filium Dei adoptivum, n tn eum ex sua naa exigit cum idem effectus formalis sicut et gratia habitualis sit supnaalis etiam in Angelo, ac proinde Angelus n sit respectu eius diei incompletus physice vel naaliter quamvis sit eius causa et ideo improprie possit dici incompletus respectu gratiae vel unionis cum ipsa, similiter igitur sit dari in Christi corpore modus supnaalis naae cuig sta idem corpus uniatur accidentibus panis ut cum iaris constituat unum ~~mobile totum~~ mobile, modo explicabo, quamvis neq corpus neq accidentia panis respectu talis modi sint incompleta physice vel naaliter proprie et simpliciter loquendo, licet respectu eius sint incompleta secundum quid vel improprie. quateng ab eo talem effectum formalem quem n exigunt possit recipere, itaq Christi corpus per eundem modum unionis supnaalem in se receptum perficitur quidem in naae mobilis, n tn ita ut illo mediante informetur ab accidentibus panis vel ab eo accipiat de calidum vel album etc, eo quod eiusdem tn modi sit formaliter facere ut ex Christi corpore et accidentibus panis simpliciter sit unum in naae mobilis, nempe ita ut motis accidentibus moveatur et corpus, ex quo patet quod dicti modus tribuit quidem aliquem effectum formalem corpori Christi innominatum quem possumus dicere de mobile ad modum spiritum, sicut et spiritus tribuit de motivum eiusdem corporis, ac proinde ipse de quidem forma corporis Christi, n tn de informaad qua panis accidentia informent Christi corpus.

Dices cum ipsidem recentioribus: si per possibile vel impossibile albedo uniretur cum Angelo licet n denominaret Angelum album ab incaracitatem albi, daret tn illi aliquem effectum formalem innominatum, quod n posset illi uniri quin resultaret aliqs completum ex utroq extremo et similiter si in Christi corpore datur modus uniens ipsum cum accidentibus panis eidem accidentia tribuent aliquem effectum formalem eidem corpori.

Respondeo si albedo tanquam forma uniretur cum alio tanquam cum sto daret illi aliquem effectum formalem saltem innominatum concedo, si a. uniretur illi n ut forma sto sed precise per modum partis facientis cum illo unum mobile totale tunc albedo nullum

effectum

effectum formalem daret Angelo, qa albedo in se haberet vt forma respectu Angeli neq Angelus esset ibi respectu albedinis, vnio in inter albedinem et Angelum est talis vt Angelo et albedini tribueret hunc effectum formalem nempe esse mobile ad motum alterius, atq ex his patet falsam esse conseq: obiectionis.

Dices rurrum cum ijsdem: si pt dari modus vnionis in Chri corpore ratione cuius modi idem corpus sit physice et accidentaliter vnitum panis accidentibus, sequitur posse etiam vnam tam radicalem vniri physice et substantialiter cum alia in eum finem vt hat alligationem ad vnionem et connexionem, sed hoc est falsum, vt videtur patere ex consexu Q et illud vnde sequitur.

Re negando seq: ma: ratio disparitatis est qa vt vnum substantialiter vniatur cum altero debet ~~alterutrum~~ ex illis duobus fieri vnum per se, vt suppono ex Phia, et Tractatu de Incarnatione et per consequens saltem alterum illorum debet esse incompletum physice et moraliter sive proprie, ita vt ex sua natura exigat complem et complementum et perfectionem quam exigit prout est substantialiter et radicaliter inspectum ponit vel formaliter vel aequivalenter ab altero extremo cum quo substantialiter vnitur, cum habere a. nulla sita radicalis respectu alterius sit imperfecta vel incompleta substantialiter ita vt ab ea possit habere vllam perfectionem substantialem ubi naturaliter debitam vel ei aequivalentem, ideo in pt alteri sua vniri substantialiter, sicut nec pt cum nulla alia sita facere vnum per se, contra vero Chri corpus pt per modum ubi superadditus supernaturalem et accidentalem accidentaliter vniri panis accidentibus prese in ratione mobilis, qa vnio est forma accidentalis supernatalis, vt ecoram vnio corporis Chri cum accidentibus sacramentalibus, non supponit ibi suam naturaliter incompletum respectu effectus formalis quem illa pt habere per huiusmodi vnionem vel formam, ita vt illum naturaliter exigat, alioquin talis vnio est forma licet supernatalis vel sacra natura ibi.

Denique objiciunt ydem recentiores: ois vera et propria vnio physica ita alligat vtrumq extremum vt exigat quantum de se qd obiectum et vnum extremum sit etiam alterius Q si vera propria et physica vnio intercedet inter Chri corpus et species panis deberet etiam ex vi illius exigi, vt obiectum et corpus Chri est etiam per concomitantiam illa species panis cum quibus physice vnitur, atq ares in singulis hostiis et in ~~et~~ Calice Chri corpus deberet habere secum accidentia aliarum hostiarum ins ibi: qa ideo sub speciebus Eucharistiae, vbi ex vi verborum ponitur corpus Chri, ponitur etiam per concomitantiam illa et alia accidentia quae sunt in Calice, qa numerum vnio physica corporis Chri cum illa et ydem accidentibus exigit vt nullibi ~~atq~~ ab aliis illis existat tale corpus.

Ro

Rx negando Ans, si in eo sermo sit de quacunq unione physica
e supnaali, ad probaoem a. eiusdem Antecedentis dico unionem phy-
sicam corporis Chri cum Aia e cum accidtibus exigere ut nullibi absq
illis existat tale corpus, qa unio illa e debita Chri corpori e idem corpus
e unitum cum eadem Aia e cum ysdem accidtibus tanquam cum ali-
qua pfectione sibi naaliter debita, per quam exigit ex sua naa, e ideo
exigit ut obicunq ipsum corpus e hat etiam Aiam sive unionem cum ea
e reliqua accidtia quae ht in Coelo ne sit alicubi absq perfectione sibi
naaliter debita, corpus a. Chri raoe unionis Smtalis quam ht cum
accidentibus panis n exigit ut obicunq ipsum e sint etiam eadem acci-
dentia, qa Chri corpus n e unitum per unionem naalem cum ysdem accidentibus
tanquam cum aliquo sibi naaliter debito, e ideo neq Chri corpus exigit
ut obicunq ipsum e sit etiam eadem unio e pdicta accidtia.

Ex dictis ad postremam conclioe colligitur veram ee
etiam praecedentem propositionem ~~huius~~ cuius probaoem in hunc locum reie-
cimus, qua propositione statuimus n dari in accidtibus Smtalibus virtu-
tem motivam corporis Chri similem virtuti magneticae, nam cum extensum
sit ponendum ee in Chri corpore modum unionis cum accidentibus
panis raoe cuius unionis moveatur Chri corpus ad motum eorundem acci-
dentium, frustra superadderetur accidentibus praedicta virtus magnetica,
ac proinde ea n e admittenda. Praeterea pbs n ee in accidtibus Smtalibus
huiusmodi virtutem: qa Chri corpus eodem plane modo excepta inhaeren-
tia continetur sub accidentibus panis quo prius continebatur ipsa panis
substia, ut testatur Catechismus iussu Concilij Trid. e Pij V. editus, cuius
verba supra retulimus, e constat ex coui sensu Catholicorum & pdicta
corporis Chri continentia sub accidentibus panis debet poni quantum
fieri pt similis continentiae substiae panis sub accidtibus suis, sed quam-
vis continentia panis sub suis accidentibus involveret talem connexio-
nem panis cum eius accidentibus, ut ys motis necessario moveretur substia
panis, n tn ipsa ~~po~~ accidtia habebant in se ullam virtutem trahendi
secum panis substiam & male in continentia corporis Chri sub accidtibus
panis includitur virtus motiva superaddita accidtibus Smtalibus similis vir-
tuti magneticae, sed quemadmodum motis accidtibus panis simul movet
substia panis ~~pp~~ solam connexionem fralem intercedentem inter panem
e ipsius accidtia receptam in ipsa panis substia e terminatam ad eadem
accidtia, ita etiam ut servetur proportio inter continentiam panis sub
suis accidtibus e continentiam corporis Chri sub ysdem accidtibus, eadem
continentia explicanda e per connexionem foalem receptam in Chri corpore
absq oi virtute motiva eiusdem corporis accidtibus Smtalibus superaddita,
alioquin sicut n erit debita proportio inter illas duas continentias,

ita

ita bene negari poterit Chri corpg contineri sub accidentibus spiritualibus aut ijs mediantibus vere demonstrari per particulam hoc.

2do pbt: qa continentia passiua panis sub accidentibus includit vnionem fidelem substantiae panis cum eisdem accidentibus & virtus motiua super: addita accidentibus spiritualibus non sufficit vt Chri corpus vere & fidelitter continetur sub accidentibus panis, nequidem virtus illa non vnit fidelitter Chri corpus cum accidentibus panis tum ea quiescunt vt tunc sit ea sola virtus sine vllo noo effectu neq ipsa sit vnio fidelis, deinde neq fidelitter vnit Chri corpus cum eisdem accidentibus dum ea mouentur qa licet Chri corpus tunc moueatur & trahatur ab accidentibus mediante huiusmodi virtute, ille tn modus non est ratio fidelis vnionis corporis Chri cum accidentibus, vt pet se ptt.

Dicet poet non sufficere modum illum vnionis superadditum corpori Chri, qa cum motus corporis supernaturalis existentis sub speciebus spiritualibus sit supernatalis necessario debet assignari aliqua res supernaturalis talis modus, quae non sit ce nisi aliqua virtus motiua supernaturalis & superaddita speciebus spiritualibus.

Verum haec responsio, si vera sit sentia Vasq disp. 190 cap. 9 & aliorum dicentium Chri corpus moueri eodem proprio modo quo mouentur species spirituales, sicuti multi Philosophi docent motum ibi fidelitter moueri foam & oia accidentia in eodem loco existentia, responsio allata non subsistit, qa tunc dicta qualitas supernaturalis motiua superaddita speciebus spiritualibus esset otiosa & oio frustra, vt ptt, verum qa ij contra quos agimus in presentia censent, omnor, moto loco reliqua existentia in eodem loco moueri suo motu peculiari, ideo allata responsio impugnando alibi est. Contra illam igitur est, qa vt aliquid supernaturale connexum cum aliquo naturali moueatur ad huius motum non requiritur vlla virtus motiua superaddita ipsi rei naturali vel qui motori, vt ille ex eo quod Taurus v. ly: cornibus mouet hominem Deo gratum simul etiam mouet gratiam existentem in eo homine (: motus e. nobis oia mouentur quatenus in nobis) vnde tres in phonicis docet albedinem & etiam moueri per accidens, hoc est, ad motum alterius: quae aliquid supernaturale, nec tn ad gratiam mouendam superadditur Tauro vel corpori hominis motiua vlla virtus supernaturalis motiua gratiae. 1. deinde contra eandem responsionem est, qa ad hoc vt Chri corpus moueatur ad motum speciei sufficit vnio corporis Chri cum speciebus quae inhaerent in eodem corpore & adhaerent in speciebus & speciebus non est superaddenda virtus supernaturalis motiua corporis Chri. Ans ptt: qa vnio corporis humani cum tia naturali licet ea sit spiritualis, sufficit vt ad motum corporis moueatur tia absq vlla virtute motiua superadditae corpori qua moueis ponatur tia naturalem moueri motu distincto a motu corporis & similiter possumus philosophari de vnione corporis Chri cum speciebus spiritualibus,

neut

sicut e. motus corporis humani ex unione recepta in eodem corpore
et terminata ad illam consequitur motus spiritualis vt stia rationali,
ita motus species substantiales mouetur supernaturalis unio corporis Chri cum
species et ex eadem unione mota et consequi motus in Chri corpore, motus
a porta unionis debet effectiue precedere a mouente ipsas species aut
debet ex ipsa unione quodammodo emanare et resultare posito motu
specierum tanquam conditione sine qua non, aut certe debet prouenire
a solo Deo qui moueat unionem, ed qd accidentia panis naturaliter exigant
ne immediantur quo ming a ea naturali point moueri, cui exigentiae
Deus vt satisfaciat motus species substantiales mouet unionem illam, quare
qui mouet illam hostiam vel accidentia panis consecrata dicitur mouere uni-
onem illam supernaturalem et Chri corpus, qa ponit conditionem sine qua n mo-
ueretur unio et qua conditione posita Deus infallibiliter mouet eandem
unionem.

Obiecies: accidens supernaturale qd per conuersionem substantiae
dicitur superaddi Chri corpori neq est ed diuisibile neq indiuisibile. et
talis modus implicat. Sed pbtur: qa n est ed diuisibile qa Chri corpus sub
accidentibus substantiae ed ad modum rei indiuisibilis cum totum sit in tota
hostia et totum in qualibet parte deinde n est ed indiuisibile qa Chri
corpus etiam sub accidentibus panis habet totam suam quantitatem et per conse-
quens ed in eo diuisibile et huiusmodi debet ed qlibet accidens in eso
receptum. Ro modum superadditum unionis Chri corpori ed diuisibilem
non habere duplicem diuisibilitatem alteram rae sui qualiter secundum
vnam cui parem ed in vna parte sti, ide corporis Chri ed secundum alte-
ram in altera parte eiusdem sti; alteram vero diuisibilitatem ht
respectu termini siue rae eiusdem qualiter Chri corpus per vnam par-
tem porcipi modi vnitur vel alligatur vni parti quantitatis hostiae
et per alteram partem alicui parti eiusdem quantitatis. quapropter
altera predictarum diuisibilitatum qt appellari diuisibilitas ex parte
sti, altera vero diuisibilitas ex parte termini.

Obiecies 2do: Catechismus Rom. parte 2. c. 4 de Eucharistia
§. 34. dicit sine vlla Chri Dni mutatione transire Chri corpus in substantiam
panis per conuersionem substantiae nullo modo vnionis producitur
in Chri corpore. Ro negando seq: qd Catechismus verba allegata solum
illegantur qd de mutatione substantiali, atq hoc sufficiente colligitur ex
eo qd ibidem subditur, neq e. Chris generatur aut mutatur aut augescit
sed in sua substantia totus permanet, sicut e. haec verba pertinent ad mu-
tationem substantialem, vt patet, ita ad eandem priora pertinere credendum
est.

Obiecies 3tio: D. Thom. in 4. dist. 11. q. 1. art. 3 qa 1.
negas Chri corpus in hac panis conuersione mutari vlla rae, et ibidem

ad 3tium

ad 3tium ita negat in Chri corpore esse mutaoem vt nolit eam esse re=
laoem realem sed tm raois &c ex mente D. Thomae nullum accidens
per conuersionem Smtalem superadditum Chri corpori. Ro S. Thomam
n negare Chri corpus mutari ex eo qd nihil acquirat, sed tm negat
mutari substialiter, assignat e. discrimen inter conuersionem naalem
e hac conuersionem qd in naali mutatur id qd conuertitur e id in qd
conuertitur, illud quidem qa corrumpitur, hoc a. qa generatur, sicut,
inquit, cum aqua generatur ex aere; at vero in hac panis conuer=
sione licet corrumpatur id qd conuertitur n tn generatur id in
qd conuertitur, e ideo concludit sic: vnde hoc in qd conuersio termi=
natur nullo modo transmutatur sed tm panis qui conuertitur.
ad 3tium vero S. Thomas ait in hac conuersione n ee actu qd transeat ab
actu imperfecto ad perfectum vt in coeteris mutaoibus naalibus, sed tm ee
successionem quandam ordinis secundum prius e posterius, qa videlicet
Chri corpus succedens desitioni panis qui ordo e relao raois in Chri corpore,
siquidem Chri corpus e sub speebus panis posterius pane e cum panis n ex=
istat, n pt ee nisi relao raois pdictus ordo.

Dico 5to. in conuersione Smtali necessario interuenit actio
noua e supnaalis qua Chri corpus miraculose sustentat accidtia panis in
genere caae efficientis. ita n nulli expresse. apud Suarez disp. 50 sect.
2 § n desunt. a. idem tenentur dicere, vt mox patebit, oes qui volunt
Chri corpus eodem plane modo quo panis substia contineri sub accidtibus
eiusdem panis excepta inhaerentia. Pbt: qa Chri corpus per conse=
craoem ita fit contentum sub accidtibus panis vt ijs mediantibus poit
demonstrari, sicuti prius panis substia demonstrabatur, sed hoc n eet
verum nisi intercederet pdicta actio qua Chri corpus sustentaret acci=
dentia panis &c. Maior ptt. Minor pbt: qa licet Chri corpus
eet ita connexum cum accidtibus panis vt ijs motis necessario ipsum
moueretur, si tn n sustentaret eadem accidtia in gnre caae efficien=
tis sicut illa vere n sustentant in gnre caae maalis, vt infra ostendit,
n suppleret circa illa munus substiae panis, vt per se manifestum e,
e per consequens eidem corpori n eet appropriata panis accidentia,
ac proinde neq Chri corpus sub illis contineretur vt substia ipsorum
aut ijs substaret, e per consequens n poetijs mediantibus demonstrari, ex
quo ptt qd si naalis continentia passiua substiae panis sub accidentibus
dicit vnionem substiae cum ijsdem accidtibus e caalitatem maalem qua ea=
dem accidtia sustentantur a substia panis, ita etiam passiua corporis Chri
continentia supnaalis sub accidtibus panis conflatum ex vnione corporis
Chri cum accidentibus panis consecratis e ex actione qua Chri corpus sus=
tentat eadem accidtia, quae actio licet n sit in Chri corpore, n tn in prae=
dictis

accidentibus inhaereat sed tm ys adhaereat, sicuti iuxta multorum opinionem actio creativa distincta e ab ipsa creatura, et tm in creatura, n inhaereat sed ei tm adhaereat, eo qd n potest unum in genere caus moralis causare alterum a quo causatur in genere caus efficientis, vt supponunt ex sentia Phica nro iudicio vera.

Obiicies: et alteri panis accidentia recipi subiective et inhaerere in tm corpore, atq ita continentia passiua corporis Chri sub accidentibus panis et similiter continentia passiua substantia panis sub iisdem accidentibus et male asseritur Chri corpus sustentare accidentia panis in genere caus efficientis. Re negando priorem partem Antecedentis: siquidem constat n solum ex communi sentia PP. et Scholasticorum sed etiam ex Concilio Constantiensi ses. 8 accidentia consecrata manere sine subto in hoc Smto, siquidem inter propositiones Joannis Wielefij ab eodem Concilio damnatas loco citato ita hac: accidentia panis n manent sine subto in hoc Smto.

Obiicies rursum: si continentia passiua corporis Chri sub accidentibus panis inducunt actionem substantiuam qua Chri corpus sustentet accidentia panis, sequitur dari actionem ad actionem, sed hoc e impossibile. Minor vero stare ex communi sentia Phorum. Seq. ma: ubi: qd verba et actio. Et si continentia passiua corporis Chri sub accidentibus panis inducunt actionem sustentatiuam eorundem accidentium, sequitur actionem produci per actionem, cum per verba Smtalia producatur caus continentia passiua. Re si requiras etiam ingenialiter per vnam actionem physice produci alteram, n tm repugnat per vnam actionem moraliter fieri alteram, atq ita dicimus qd licet verba consecrationis physice causent, vt multi volunt, modum vnionis quo Chri corpus vnitur cum accidentibus panis, n e tm necesse vt causent physice actionem qua idem corpus sustentat accidentia, sed sufficit qd causent illam moraliter, hoc e, qd Deus intuitu illorum eleuet Chri corpus ad sustentandum eadem accidentia nempe vt verba illa verificentur.

Ex dictis hactenus in hoc capite colligitur qd licet conuersio Smtalis n sit productiua sui termini primarij secundum se, id e, corporis aut sanguinis Chri, vt supra ostendimus, e tm productiua illius vt contenti sub accidentibus consecratis, quaqua eadem conuersio et appellari adductiua si videlicet per hoc nihil aliud significetur nisi qd hac conuersio faciat Chri corpus succedere substantiae panis prius existenti sub accidentibus consecratis, qd si conuersio adductiua ita sumatur, vt importet motum localem, vel ita vt eius terminus primarius sit locus vel ambiens extrinsecum, dicendum e n esse adductiua, ac proinde melius e simpliciter loquendo dici et conuersio introductiua

quam

quam adductiua.

Quares: an Chri corpus mediante aliquo physico supaddito elevetur ad sustentanda panis accidentia in genere causæ efficientis? Rq affirmative, atq ita dicimus Chri corpus mediante accidente physico supernaturali elevari ad prestandam sustentacem predictam. probat: qa illectus beatorum per lumen gloriæ elevatur ad eliciendum actum supernaturalem visionis beatificæ, voluntas creata per habitus virtutum supernaturalium elevatur ad operandum supernaturaliter, similiter intellectus creatus per accidens physicum supernaturale supaddituum elevatur ad producendam gratiam nempe. vt naturaliq agant per principium sibi intrinsecum. Et similiter admittendum e in Chri corpore accidens aliqd supernaturale ratione cuius elevetur ad exercendam actionem supernaturalem sustentandi accidentia consecrata.

Quares rurtum: an predictum accidens supernaturale quo Chri corpus elevatur ad sustentandum accidentia sit a parte rei distinctum a modo unionis quo Chri corpus e unitum cum accidentibus. Rq n de distinctum, ratione qa non multiplicanda entia sine necessitate, cum a. n repugnet vari vnum e idem accidens quo Chri corpus elevetur ad sustentandum accidentia panis e simul cum ipsem connectatur asserendum e per conuersionem substantiæ produci modum supernaturalem qui dicta duo munera praestare. potest.

Addendum e a. qd fieritum accidens licet directe vnio corporis Chri cum accidentibus panis directe producatur per verba consecrationis, n tn vtq elevatiuum corporis Chri ad sustentandum accidentia directe per illa producatur sed tm indirecte, neuti per eadem verba n directe, sed indirecte. et ratione alterius nempe actionis sustentatiuæ circa accidentia significatur, quare ~~nequit~~ hæc verba a me prolata 1 v. p. Petri videt Deum habuerunt vim septa ~~significandi~~ veri n solum producerent in illectu meo ~~Petri~~ directe visionem Dei, sed etiam indirecte lumen gloriæ vnde visio procedit (ea qd vera doctrinalis ex suppositione qd debeat elevari ad eadem effectum postulet elevari per aliquid sibi intrinsecum a quo effectus supernaturalis tanquam a causa particulari naturaliter dependet) ita etiam dicendum e per verba consecrationis Chri corpus directe fieri actu sustentans accidentia panis e cum ipsis directe uniri, indirecte vero Chri corpus elevari sive produci accidens quo Chri corpus elevetur ad sustentandum accidentia in genere causæ efficientis, ita vt vnum e idem accidens produce vnio Chri corporis cum accidentibus directe pendeat a verbis substantialibus, indirecte vero produce elevatiuum eiusdem corporis ad sustentandum accidentia.

Denique addendum e, qd ista radicalis vnita corpori sit

in loco

in loco in quo corp per vbi proprium diuersum ab vbi ipsius corporis, vt ꝗ probabilꝰ, similiter si coherenter prouidamq; concedo, ipm e hm corp ce in loco in quo est species per vbi proprium sue naale diuersum ab vbi specierum, atq; ita continentia passiua corporis hm reb accidentibꝰ suis eiꝰ essentia sntalis, prout dicit etiam essentiam eiusdem in ordine ad locum in quo est species, inducet etiam dictum vbi qd in hm corpore mutetur ac motum localem specierum sntalium. dixit prout dicit ec, qa similiter loquendo poterum vbi ꝗ e secta continentia passiua corporis hm sub speciebꝰ, vt ill ex eo qd secundum multos per absolutam Dei potiam creatura potest ce nullibi, et consequenter hm corp potest per eandem Dei potiam contineri sub speciebꝰ sntalibꝰq; nullibi existentibꝰ, aut certe, nos illgi corp hm existens sub illis abstrahendo ab oi loco e vbi.

Dico vltimo. per conuersionem sntalem nihil producit in speciebꝰ consecratis, quamuis e. vnio corporis hm eam speciebꝰ adhaerent eadem speciebꝰ, n tn in ijs tanquam in sbto recipitur, sicut dictum e de actione sustentatiua, et per consequens in illis proprie n producitur. Sti: qa si quis per conuersionem sntalem producitur in speciebꝰ maxime virtꝰ motiua vel tractiua corporis hm, sed hac in ijs n producitur, vt diximꝰ & in speciebꝰ nihil producitur, dicimus a. nihil per conuersionem sntalem produci in speciebꝰ, qa siue in ijs consurgat praedicamentalis relatio ad hm corp tanquam ad quem eam sustentantem siue n, parum refert ad rem nram, cum relatio h sit de rade continentia passiua hm corporis subaccidentibꝰ et ac illam consequatur, si tn consequitur.

CAPVT. V

An conuersio sacramentalis inuoluat annihilationem substantiae panis?

Quoniam per conuersionem sntalem tota substia panis e omni ita mutatur vt desinat ce secundum vtramq; rei partem, ideo controuersum e. an panis e vinum in conuersione sntali desinat per annihilac.

Dicendum e. panem in conuersione sntali n annihilari. S. Thom. q. 75 art. 3. et lib. 4. contra gentes cap. 63. vbi Ferrarien. Paludanq; in 4. q. 3. art. 2. num. 25 Suarez disp. 50 sect. 7. Vasquez disp. 158 3 cap. 3. & cons opinio contra Scotum in 4to dist. 11. q. 4. & ad quaestionem e Filibeto 10 art. 3. Occam. in 4. dist. 11. q. 6. art. 6 et alios apud Vasquez. eorem tn multos ipse ostendit n hoc sentire.

Probant

Probant 3mo aliqui rationem: qa vt aliquid annihilatur necessario requiritur vt n remaneat in poia, neq; e. res naales quæ corrumpuntur annihilantur, qa videlicet remanent in poia maa. prima quæ. E poia ora, sed panis qui desinit in hac conversione manet in poia obedientiali Chri &c. vta ferme Sprecly in q. dist. jj. q. j ad mum Scoti contra 2dam conclusionem. Sed contra hanc rationem e, qa si ea vera sit sequitur manente Chri corpore in Celo n poe panem annihilari a Deo, siquidem eadem raõe aut certe simili qua panis post consecrationem continetur in poia obedientiali corporis Chri contineretur etiam in poia obedientiali eiusdem corporis existentis in Celo nulla supposita consecraõe. deinde contra e, qa ex ea sequitur nullam foam naalem licet a Deo conservata miraculose absq; sto poe a Deo annihilari tuti annihilata ot maa de cuius poia post illa extrahi, qa licet a Deo destruatur huiusmodi foa, adhuc ea remanet in poia obedientiali, imo juxta multos etiam in poia naali eiusdem maæ nisi ipsa annihilata sit.

2do eandem conclusionem probant alij: qa res n annihilatur quando ita desinit vt aliquid ipsiq; maneat in rerum naa, sed post consecrationem panis adhuc manent e q accidentia &c. panis n annihilata fere Sedesma j. parte 4ti q. 76. art. 4. Sed contra d, qa ex ea sequitur qd si Deus desinat conservare maam jmam lapidis v. g. per solam suspensionem ~~en~~ influxq; manente foa lapidis poieta maa n annihilaretur, qa foa remanens e aliquid maæ lapidis, consequens a. e falsum. similiter si Deus desinat conservare totam maam manente corpore cum quo erat vnita, aut desinat conservare totam totam substantiam ignis manente calore in aqua producto ab igne neq; tta raõalis annihilaretur, qa maneret corpq; qd e aliquid Aër, neq; annihilaretur ignis, qa remaneret in aqua calor qui e effectus ignis.

Denq; probant alij, qa destructio rei quæ annihilatur n qd e ordinata ad ponendum aliquid reale, sed destructio panis ex intentione e voluntate Dei e ordinata ad ponendum corpq; Chri sub accidentibus panis &c. Sed contra d, qa si Deus destrueret hunc totum e totum crearet eumq; loco destructi reponeret, nihilominus vnita oes talis destructio adhuc erit annihilaõ &c. intentio e voluntas extrinseca Dei ordinantis destructionem panis ad ponendum Chri corpq; sub accidentibus eiusdem panis n qd per se impedire quominus destructio panis sit annihilaõ si cetera requisita n desint; raõ a. a priori e, qa intentio e voluntas Dei cum sit rebus extrinseca n qd variare aut mutare earum etiam.

Pro igitur correctio efficacior hac raõe: qa vt aliquid annihilatur

annihiletur debet transire in nihilum simpliciter ita vt ex vi eiusdem transitus formaliter succedat solum ipse res, sed panis in conuersione Sacrali non transit in nihilum simpliciter sed in id in quod conuertitur nempe in Chri corpus, siquidem quod conuertitur transit in id in quod conuertitur, vt lignum v.g. per combustionem transit in ignem qa in ignem conuertitur & panis in conuersione Sacrali non annihilatur.

Dices: panis desinit in nihilum suum & annihilatur. Ro ex eo quod panis desinat in nihilum suum non poe inferri qd panis annihiletur, nam etiam quando lignum comburitur forma ligni desinit in nihilum suum et tn non annihilatur. ratio a priori huius rei e, qa desitio termini a quo oppositi termino ad quem facit vnum motum cum prodictione eiusdem termini ad quem eo modo quo recessus ab vno termino e recessus ad alterum et vnus transitus ~~cons~~ e ideo dici pt qd ex termino qui destruitur fiat transitus ad terminum ad quem incompossibilem qui acquiritur, cum igitur substantia panis sit incompossibilis cum Chri corpore contento sub accidentibus panis necesse e desitionem panis tanqeam termini oppositi fuisse vnum motum cum positione termini ad quem, id e corporis Chri sub accidentibus, e per consequens ita panis in conuersione Sacrali desinit vt vere quidem desinat in nihilum sui, non tn in nihilum simpliciter sed in corpus Chri, sicut etiam qa eadem ratione quando lignum comburitur ita forma ligni desinit e transit in nihilum sui vt transeat in ignem vel eius formam e ideo non annihilatur.

Obi 2do conclio: qa illud qd annihilatur desinit per solam suspensionem influxus quo conseruatur non a per vllam actionem positiuam, sed panis in conuersione Sacrali desinit per actionem positiuam productiuam presentiae Sacrales in corpore Chri sub accidentibus panis, quae actio cum sit productio illius presentia consequenter e productio alicuius incompossibilis cum substantia panis, ac proinde tendit in aliquid positiuum tanqeam in terminum primarium & non annihilatio. ex dictis a colligi pt cum quaeritur: an panis in conuersione Sacrali annihiletur, non ee solum quaestionem de nomine, vt nonnulli volunt, siquidem authores asserentes actionem positiuam qua Chri corpus fit presens in Sacro non ee ex nda rei incompossibilem cum presentia panis si velint coherenter procedere tenentur etiam asserere destructionem panis ee aliam actionem diuersam mere negatiuam ex nda rei inducentem ab oi alio positiuo, e consequenter ee annihilationem, qui vero ponunt actionem negatiuam e productiuam presentiae Sacrali in Chri corpore ee incompossibilem cum substantia panis consequenter affirmant potestatem

actionem

actionem contrariam simul ē productiuam substiæ panis, ē ideo panem in conuersione sacramentali ñ desinere per annihilacōem, qd ex annihilacōe solum desinit id qd desinit per solam actionem negatiuam, id ē, per solum suspensionem influxus ~~et~~ quo res prius conseruabatur.

Obiicies, 1mo: illud annihilatur qd ita destruitur vt post destructionem vt mere nihil nec nulla eius pars maneat, atq panis in Eucharistia ita destruitur &c. Sed nego ma: qd c. nulla pars maneat eius qd desinit ñ sufficit vt illud fuerit annihilatum, alias ois fōa mādalis cum nāaliter corrumpitur vere annihilaret, qd ē falsum, vt igitur aliquid annihilet, debet ita desinere vt nulla eius pars maneat post eius desitionem ē qd ñ transeat in aliud positiuum;

Obiicies 2do: qd ita desinit vt postea ñ nisi per creacōem reproduci posit annihilatur, sed panis ita desinit &c. Sed transeat ma: nego min: posit c. Deus postquam panis ñ v: g: conuersus ē in Chri corpus destruere vt ionem corporis Chri cum accidentibus panis ñ ē aliam substiam v: g: panis B supponere poteris accidentibus, tunc vero posset reproducere substiam panis ñ ita vt per eandem actionem panis ñ reproduceret ē fieri substans poteris accidentibus eadem sustentans: in hoc casu panis ñ quæ fuerat conuersa in Chri corpus reproduceretur ñ per creacōem. qd si Deus immediate post conuersionem substiæ panis ñ reproduceret eundem num panem, ita vt per eandem num actionem reproduceret panem ē faceret eundem substantem accidentibus panis ñ. tunc etiam idem panis reproduceretur ñ per creacōem, vel conuersionem substialem aut propriam, sed per conuersionem accidentalem corporis Chri ñ simpliciter vel secundum suum ē substiale, sed corporis Chri vel contenti sub accidentibus panis.

Dices: panis in conuersione sacramentali destructus posset reproduci per creacōem qd id sufficienter colligitur in conuersione sacramentali destrui per annihilacōem. Sed nego 2dum: aliqui in eum Deus fōam m'alem nāaliter corruptam posset reproducere independenter ab oi obio ē create, sequeretur illam annihilari. ratio huius rei ē, qd ad hoc vt aliquid posset creari sufficit vt nulla eius pars existat ē posit produci independenter ab oi obio. ad annihilacōem vero ñ sufficit qd illud ~~et~~ taliter desinat, sed ñ debet desinere in aliquo aliud qd ñ competit pani in conuersione sacramentali.

Obiicies, 3tio: desitio panis quæ in conuersione sacramentali interuenit ab ē panis ad ñ ē prius ē eandem rationis nec sit conuenita cum productione substiæ sacramentalis corporis Chri, tunc est ab eadem productione separata, in utrq c. casu ē inter eosdem terminos nempe inter ē

ē ñ ē

est n̄ est panis, atq mutatio inter eosdem terminos si est separata a productione essentiae substantialis vere est annihilatio. Et etiam connexa cum eadem productione vel in conversione substantialis sit etiam annihilatio. Sed dentionem sive mutationem panis fieri est secundum se sumptam prout est ab esse panis ad non esse illius est eiusdem rationis sive sit connexa essentiae substantialis sive non, verum non proce sequitur quod in utroq casu mutatio illa sit annihilatio. ratio est, quia ~~vel actio~~ mutatio panis fieri sumpta prout est ab esse panis ad non esse panis neq est annihilatio neq illam excludit sed ab utroq abstrahit et est indifferens vt construatur in ratione annihilationis vel conversionis, et quidem construitur in ratione annihilationis si illi superadditur independentia a qua cuiuslibet alia actione positiva, construitur in ratione conversionis si superadditur illi dependentia ab actione positiva incompossibili. ex quo fit quod panis sive desinat ex vi actionis positivae huius non in utroq casu desinit in nihilum suum, non tamen desinit in nihilum simpliciter.

Dices: si Deus proferret hanc propositionem: Michael non est per consequens ad illam veri credendam determinaret consentire Angelum Michaelem, tunc vero Michael ~~actio~~ desineret ex vi actionis positivae nimirum locutionis divinae, ergo tamen ille Angelus annihilaretur et destructionis dependentia ab actione positiva non impedit quominus destructio rei participet rationem annihilationis. Sed concedendo Ans et negando, seq: quia in casu posito Angelus desineret ex vi locutionis Dei quae non est physice incompossibilis cum existentia Angeli sed fieri ob eam rationem quia Deus mentiri non est.

Denique adverendum est quod licet superadditum sit illud annihilari quod per mera suspensionem influxus conservativi ita desinit vt nulla illius pars maneat, non tamen inde sequitur quod forma dependens a subo quae nondum naturaliter corrumpitur licet alia forma positiva ei succedat eo quod non habet contrarium v: g: lumen. ratio est, quia licet tota huiusmodi forma destruatur, non tamen destruitur per actionem negativam huius terminus totaliter desinat esse, vna s. et indivisibiliter actio productiva vel conservativa quae hic pro termino formam dependentem a subo sit etiam pro termino inhaerentiae eiusdem vel unionem cum subo, et per consequens licet forma dependens a subo sit partialis terminus priuatae actionis, totalis tamen terminus illius est totum compositum ex huiusmodi forma et subo, vnde et subum est illius terminus partialis, similiter etiam existentia talis actionis conservativae quae eam actio negativa per quam non solum destruitur, forma dependens a subo tanquam terminus partialis, sed etiam totum constans ex subo et huiusmodi forma quod est terminus totalis eiusdem actionis, quoniam tamen idem totalis terminus priuatae actionis corruptiva

per eam

per eam n̄ destruitur totaliter, siquidem pars ipsius nempe sbtu, fōe remanet, ideo talis actio productiua n̄ ē annihilaō, si tn̄ destrueretur fōa quæ dependeat a sbto, vt ē Aīa radalis, licet destrueretur dum constituit vnum totum cum sbto, destructio talis fōe vere ēet annihilaō, qa sicuti eadem fōa producitur per vnam peculiarem actionem diuersam ab actione terminata ad totum ē ex illa ē sbto fit compositum, ita quando eadem fōa sbto vnita destrueretur duplex interueniret actio negatiua, altera suspensio influxus terminati ad totum ē hæc n̄ ēet annihilaō sed corruptio eo qd ipsius terminus n̄ desineret totaliter sa remanet maa; altera ēet suspensio actionis terminatæ ad Aīam radalem, atq hæc ēet vera annihilaō, qa nihil termini huius actionis negatiuæ remaneret ē nihil succederet ipsi Aīæ, vt ponimus; atq ex his ptt qd cum dicitur annihilaōem ēe actionē negatiuam qua res transit in nihilum simpliciter, nihil aliud significari per huiusmodi verba, quam qd annihilaō sit actio negatiua cuius terminus per ipsam totaliter desinat.

DISPVTATIO IV.

De modo quo Christus est in hoc Sacramento.

Hæc etiam disputaō, vt stat sicut ē consequens quæ erit de accidentibus remanentibus in hoc Smto, ptinet ad maam huius Smti, ē ideo præponitur disputaōi de fōa eiusdem Smti.

CAPVT I.

An totus Christus sit in hoc Sacramento sub vtraq; specie.

Missis hæreticorum erroribus certum ē apud oēs Catholicos totum Chrum, hoc ē, totum constitutum ex supposito Verbi diuini ē naa humana ēē sub speēbus panis ē sub speēbus vini. stat ex Conc° Constantiensi sess. 13. flor. in decreto Eugenij 4. Trid. sess. 13 cap. 3. can. 1 ē 3. ē sess. 21 cap. 4 ē can. 3. deinde constat ex PP. testimonijs, quos habet Vasq. disp. 195 cap. 1. num. 5. præterea idem pbtur qa licet n̄ oīa ex quibus Chrus constituit sed tm̄ eius corpus ē sanguis ponantur in hoc Smto ex vi verborum, vt infra constabit, cum tn̄ Chri corpus hāt naalem connexionem cum Aīa radali ē cum sanguine ē hypostaticam vnionem cum supposito Verbi, raōe

huius=